

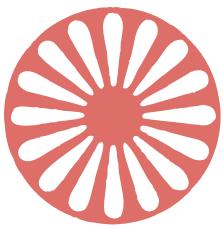

Vocabulari en imatges català-romaní

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Vocabulari en imatges català-romaní

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Vocabulari en imatges català-romaní

Text en català i romaní, i textos introductoris en català, romaní, castellà, francès, anglès, italià i alemany

ISBN 9788418601118

I. Ginesta, Montse, 1952- il·lustrador II. Catalunya. Departament de Cultura

1. Català – Vocabularis i manuals de conversació – Romaní (Llengua) 2. Romaní (Llengua) – Vocabularis i manuals de conversació – Català 3. Diccionaris il·lustrats catalans

(076.5)=134.1=214.58

(038.025.2)=134.1

Aquesta obra està subjecta a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 4.0 Internacional de Creative Commons. Es permet la còpia, la distribució i la comunicació pública de l'obra sempre que se'n citi la font. No es permet fer-ne un ús comercial ni generar-ne obres derivades.

Podeu consultar la llicència completa a <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>.

© Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General de Política Lingüística

Traducció al romaní: Pedro Casermeiro, Seo Cizmich, i Manuel Valentí

Dibuixos: Montserrat Ginesta

Disseny de la coberta: SCACS, SA

Disseny de l'interior: Zinc, SA

Novembre-Desembre, 2020

ISBN 978-84-18601-11-8

DL B 22118-2020

Presentació

Català / 5

Romaní / 7

Els exteriors

Vista panoràmica / 10

Els transports / 11

El poble / 12

El parc / 13

La ciutat / 14

La festa / 16

El lleure / 17

La muntanya i el bosc / 18

A pagès / 19

El mar / 20

La platja / 21

El port / 22

Els habitatges

La casa / 24

El càmping / 25

L'hotel / 26

El dormitori / 27

El bany / 28

La cuina / 29

Els estris de cuina / 30

El menjador / 31

La sala d'estar / 32

Els serveis

La confecció / 34

La ferreteria / 35

Aparells electrònics / 36

La cafeteria / 37

El restaurant i el parament
de taula / 38

La neteja / 39

El garatge / 40

Els serveis públics / 41

Urgències / 42

Els oficis / 43

La farmàcia / 44

Els aliments

El supermercat / 46

El mercat / 47

Els queviures / 48

La carnisseria / 49

La peixateria / 50

La fleca / 51

Les fruites / 52

Les verdures / 54

Les herbes i les espècies / 56

La pastisseria / 57

Altres àrees d'interès

El cos humà / 60

Accidents i malalties

freqüents / 61

Els esports / 62

Les hores i els nombres / 64

El temps / 65

El calendari / 66

Els colors / 67

Els àpats / 68

Les festes tradicionals / 69

L'escola bressol / 70

L'escola d'adults / 71

Verbs / 72

Adjectius / 73

Frases d'ús corrent / 74

Des de la seva primera edició al 2005, un dels objectius més rellevants del Pla integral del poble gitano és promoure la cultura gitana com a part de la cultura catalana, fent difusió dels seus valors i de la seva contribució a la cultura de Catalunya. De fet, ja l'any 2001 el Parlament de Catalunya reconeix la identitat del poble gitano i el valor de la seva cultura com a salvaguarda de la realitat històrica d'aquest poble i insta el Govern a difondre el reconeixement de la cultura gitana i del valor que té per a la societat catalana. En aquest sentit, les institucions públiques hem de fer-nos nostre aquest reconeixement i portar a terme accions i polítiques concretes que facin efectiva la difusió de la cultura, els valors i la identitat del poble gitano.

Sens dubte, un dels símbols identitaris de tots els pobles és la seva llengua. La llengua pròpia del poble gitano és la llengua romaní. Es tracta d'una llengua molt antiga que s'ha anat enriquint al llarg del temps i ha esdevingut un dels elements culturals i d'identitat imprescindibles del poble gitano. Amb l'arribada a la península Ibèrica, la llengua del poble gitano va entrar en contacte i es va barrejar amb les llengües pròpies, com el català, el castellà o l'èuscar, i va donar lloc al caló.

Avui en dia el romaní representa la convivència i la barreja de cultures i és transmissor de valors interculturals. Malauradament, la llengua romaní ha patit la mateixa persecució que el poble gitano ha hagut de suportar, especialment a l'Estat espanyol, on són molt poques les persones que l'entenen i o el parlen. Per això, el reconeixement i la recuperació de la llengua romaní al nostre context és una de les reivindicacions més important del poble gitano.

Malgrat les persecucions, el romaní és una llengua viva, testimoni de la transnacionalitat del poble gitano. Una llengua que es parla a la majoria de països de la Unió Europea i més enllà d'aquests (s'estima que hi ha més de 10 milions de persones que parlen la llengua a Europa). Això fa que sigui la llengua minoritària més parlada a Europa.

6

A Catalunya es fa un gran esforç per recuperar la llengua romaní. Aquesta publicació n'és un bon exemple. Estem donant a conèixer la història i la cultura gitana, com a part de la societat catalana, promovent i difonent els seus valors. També és una forma de reconèixer algunes de les aportacions que el poble gitano ha fet a Catalunya històricament.

La cultura gitana també ha contribuït al manteniment de la llengua catalana enriquint-la amb nombrosos termes provinents del romaní.

En aquest sentit, els sis segles de convivència entre la cultura gitana i la cultura catalana han estat segles d'interaccions, intercanvis i influències culturals mútues. I part d'aquesta estreta relació es posa de manifest en aquesta publicació, en què el català, llengua pròpia de bona part del poble gitano tant de Catalunya com de la Catalunya del Nord, i el romaní hi apareixen en estreta relació.

Ester Franquesa i Bonet

Directora general de Política Lingüística

Bernat Valls i Fuster

Director general d'Acció Cívica i Comunitària

Kotar-i jekhto edicia and-o 2005, maškar amare resa maj vastne ko-ta-o plan integral del pueblo gitano si te Ʒamavel i kultura rromani sar jekh kotor kotar-i katalanikani kultura, te buxlöl laqe molimata thaj and-i laqi kontribucă katalunăqi kultura And-o berś 2001 o parlamento kotar-i katalunia paćal i identiteta kotar-i rromani sel thaj o molipen and-i peski kultura sar brakhno kotar-i peski historikani realiteta/ćaći karing akaja sel thaj so dutärel k-o goberno te buxlöl o paćapen e rromane kuturaqo thaj kotar-o molipen so anel thaj isi la katalanikane dostipnasqe. Thaj adăhar, e institucie publikane si te keras sar amaro akava paćapen thaj te ligăras karing-e akcie thaj politikane te keran pen efektivno o buxlăripen e kuturaqo, e molimata thaj i identiteta e rromane selăqi.

E ćaċipnaça, maškar-e símbole and-i identiteta kotar-e sa e selă si penqi ćhib. I ćhib peski e rromane selăqi si o rromano, rromanes, rromani ćhib. Tratisarel pes and-i jekh ćhib but phurani so barvalărdăs pes and-i ćirla thaj amboldăs pes maškar-e elementalne kulturalne thaj identiteta zorales kotar-i rromani sel.

Thaj kana areslăs k-i peninsula iberika, i rromani ćhib khuvdăs andre thaj sine and-o kontakto thaj hamisardăs pes avere ćiběnča, sar si i katalanikani ćhib, i spanikani ćhib, i euskerikani ćhib, thaj rakhadilăs so si akana prinƷarno sar o kalo.

Thaj avdives o rromanes reprezentisarel o somƷivipen thaj o hamipen e kulturēnqo thaj si transmisoro kotar-e molimata maškarkulturalne. Bixbaxtales, i rromani ćhib sine la laqi persekucia thaj vi sar i rromani sel, speciales and-i spania, kaj si hari e manuša save halōven thaj vakeren la, odolesqe, o paćapen thaj te kidel la palem i rromani ćhib thaj and-o amaro konteksti si maškar lenθe kotar-e reivindikacie maj vastno rromane selăqo.

Thaj inke kotar-i persekucie, i rromani ćhib si jekh ćhib Ʒivdi, mothovipen kotar-i transnacionaliteta e rromane selăqi. Jekh ćhib savi va-kerel pes and-i majoriteta e themenqi kotar-i evroputni unía thaj intăl

(phenel pes so isi buteder desar 10 milöni e manušenθar so vakeren penqi čib and-i evropa). Thaj kerel te ovel i čib kotar-e minorite i maj vakerdi and-i evropa.

And-i katalunia kherel pes jekh bari thaj zorali buti te kidel i rromani čib palem. Akaja publikacía si jekh lačho misal. Amen kheras te prinžarel pes i istoria thaj i rromani kultura, sar jekh kotor kotar-o katalanikano dostipen, žamavindoj thaj buxlindoj peske molimata. Vi si jekh čhand te pačal khakobor aportacíe so i rromani sel kerdăs and-i katalunia istorikanes.

Vi i rromani kultura sine la laqi kontribucă te inkerel kotar-i katalanikani čib so barvarärel la bute lavença save oven kotar-i rromani čib.

Thaj adähar, e šov šeliberša kotar-o somživipen maškar i rromani kultura thaj i katalanikani kultura nakhle šeliberša and-i interakcia, inter/maškarparuvipen thaj influence kulturalne maškar lenθe. Thaj o kotor and-i akaja relacia so sikavel pes and-i akaja publikacía, so i katalanikani, čib peski sar kotor kotar-i rromani sel odobor sar and-i katalunia thaj sar and-o norde katalunäθe, thaj i rromani čib so vi oven and-i jekh bari relacia.

Ester Franquesa thaj Bonet

Direktora generalo and-i politika čhibikani

Bernat Valls thaj Fuster

Direktor/o generalo kotar-i akcía Civika thaj komunitaría

ELS EXTERIORS

O A V R Ó L

LOS EXTERIORES

L'EXTÉRIEUR

OUTDOORS

GLI ESTERNI

AUSSENAUFAHMEN

Vista panoràmica

10

Dikhol dikhipén

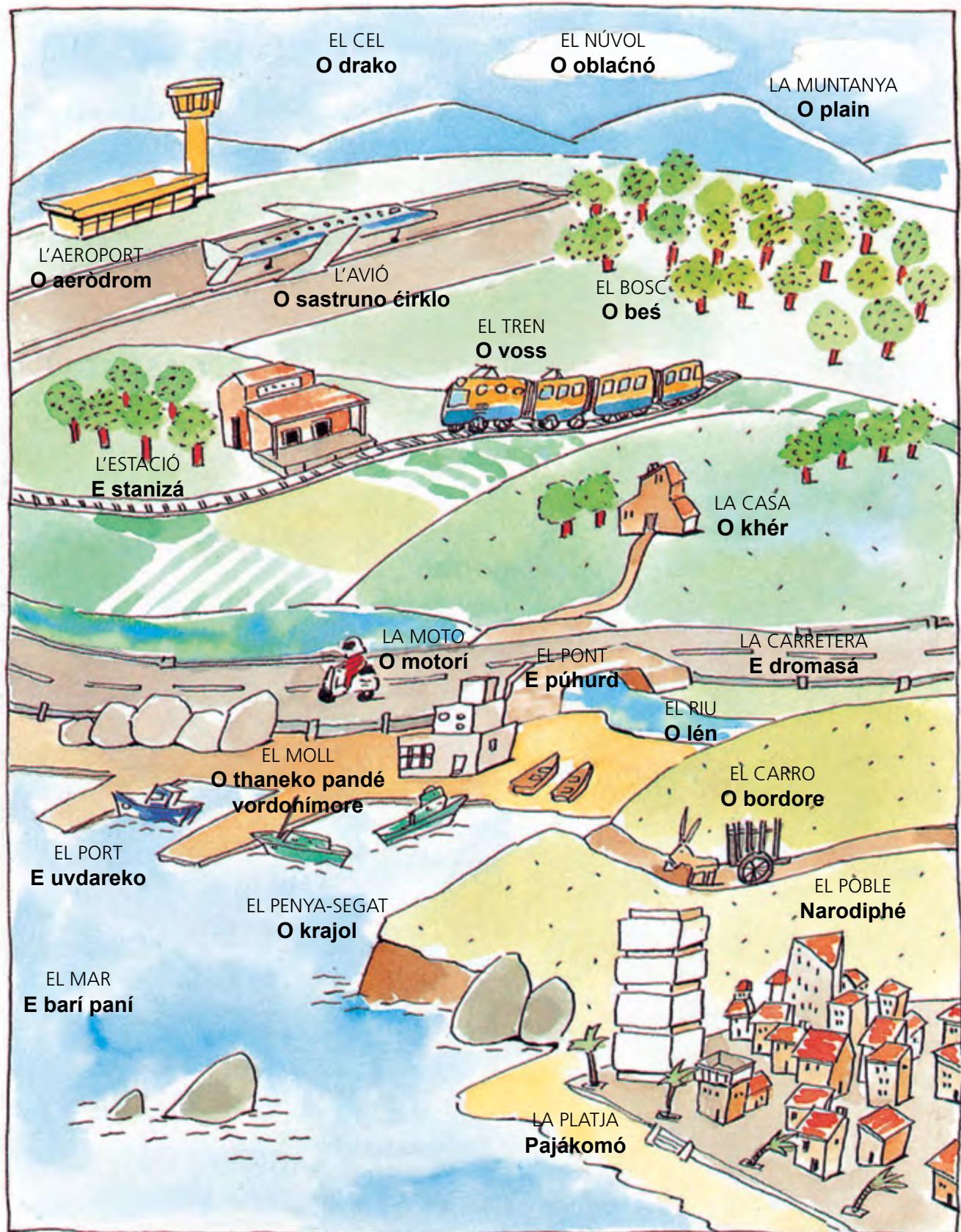
VISTA PANORÀMICA

VUE PANORAMIQUE

PANORAMIC VIEW

VISTA PANORAMICA

AUSSICHTSPUNKT

Els transports

Igarol

LOS TRANSPORTES

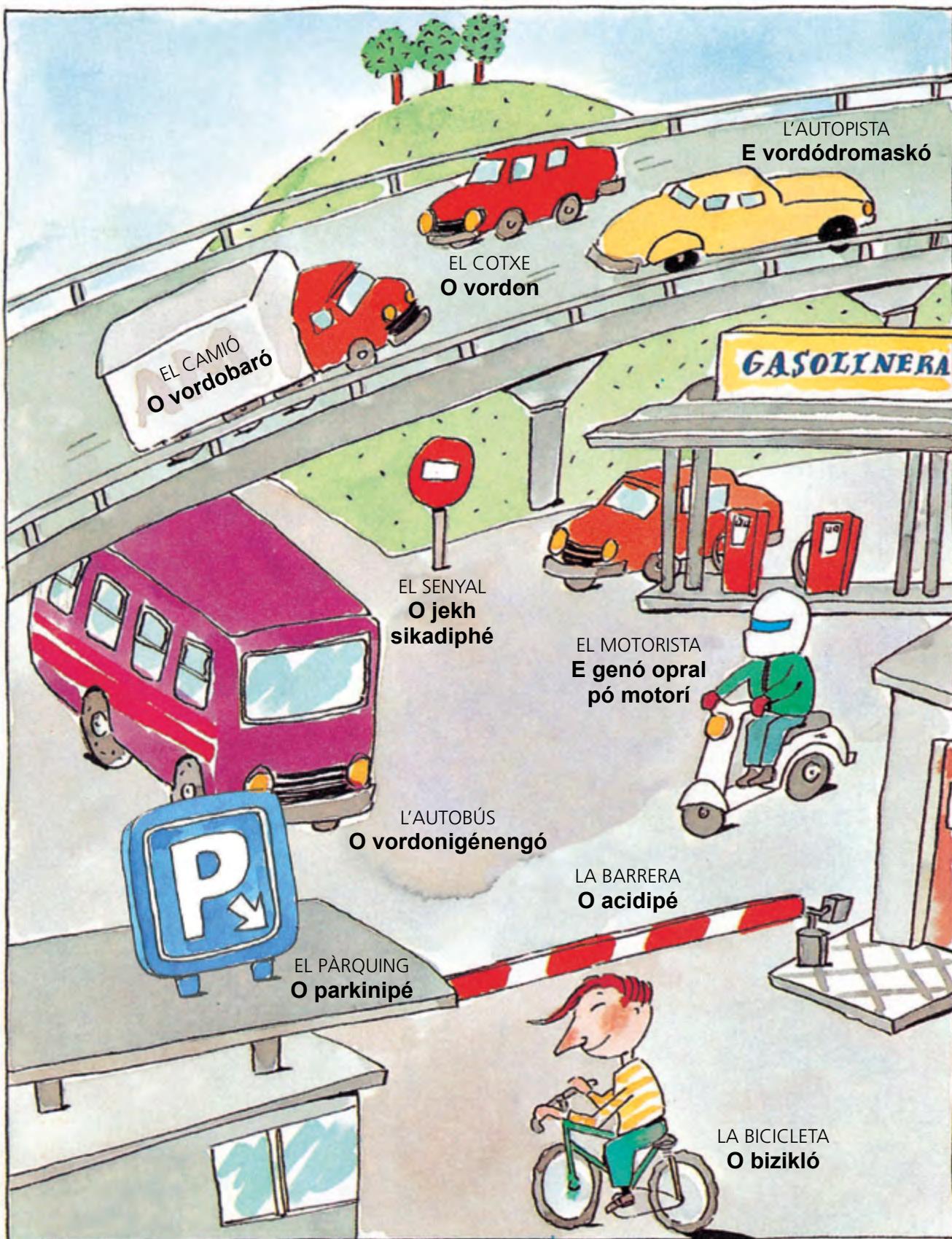
LES TRANSPORTS

TRANSPORT

I TRANSPORTI PÚBLICI

TRANSPORTMITTEL

11

El poble

12

O gav

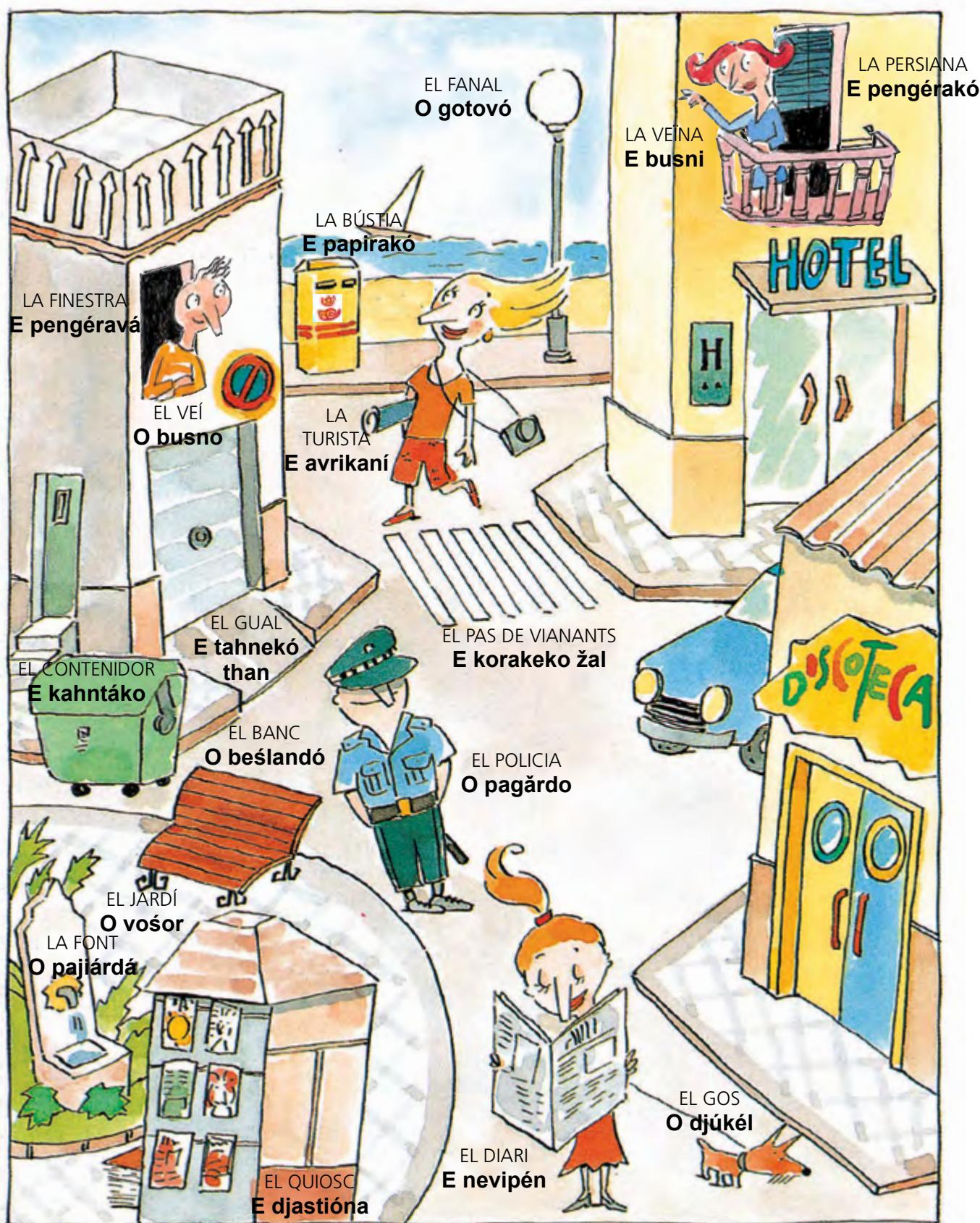
EL PUEBLO

LE VILLAGE

THE VILLAGE

IL PAESE

DAS DORF

El parc

O parko

EL PARQUE

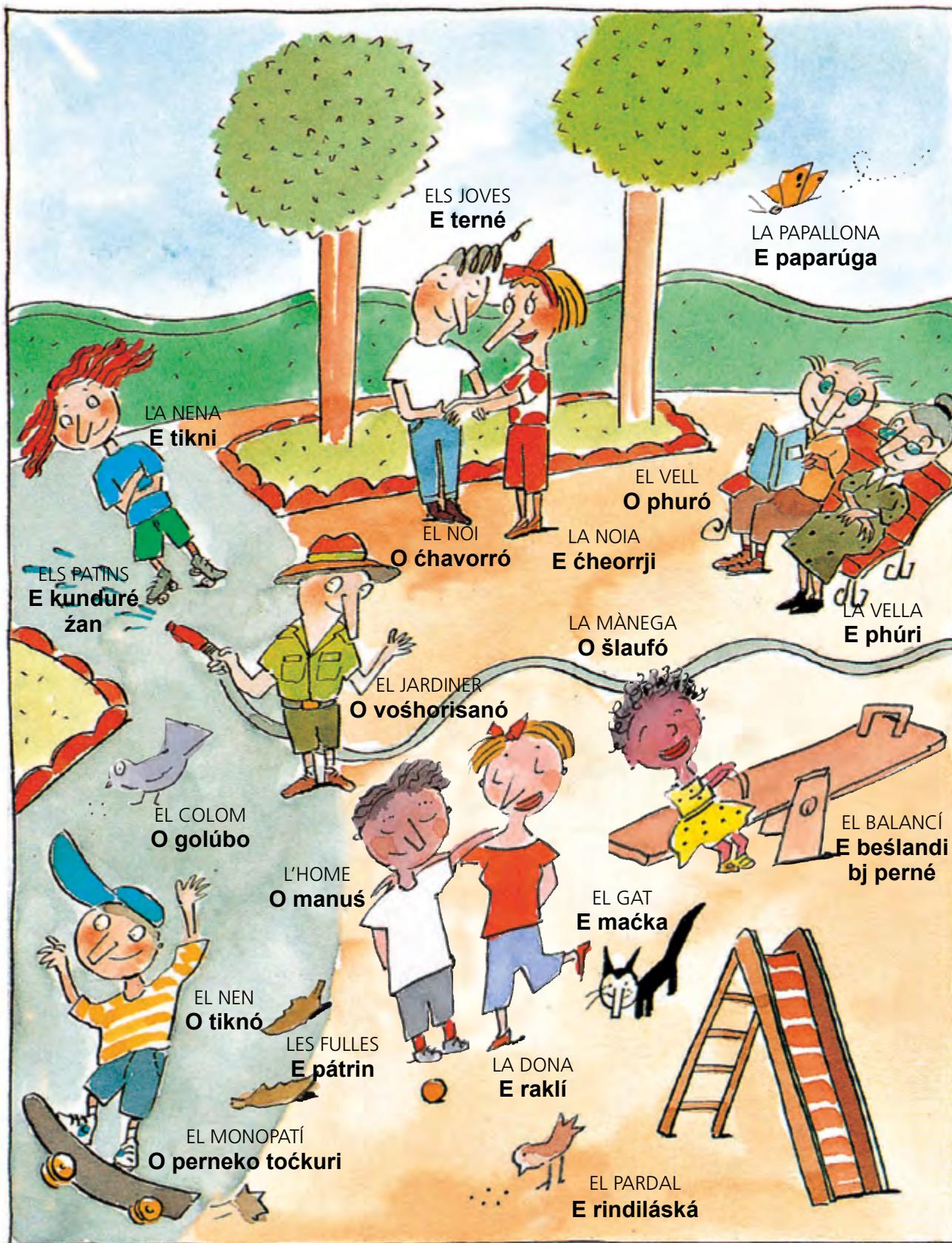
LE PARC

THE PARK

IL PARCO

DER PARK

13

La ciutat

O fóro

14

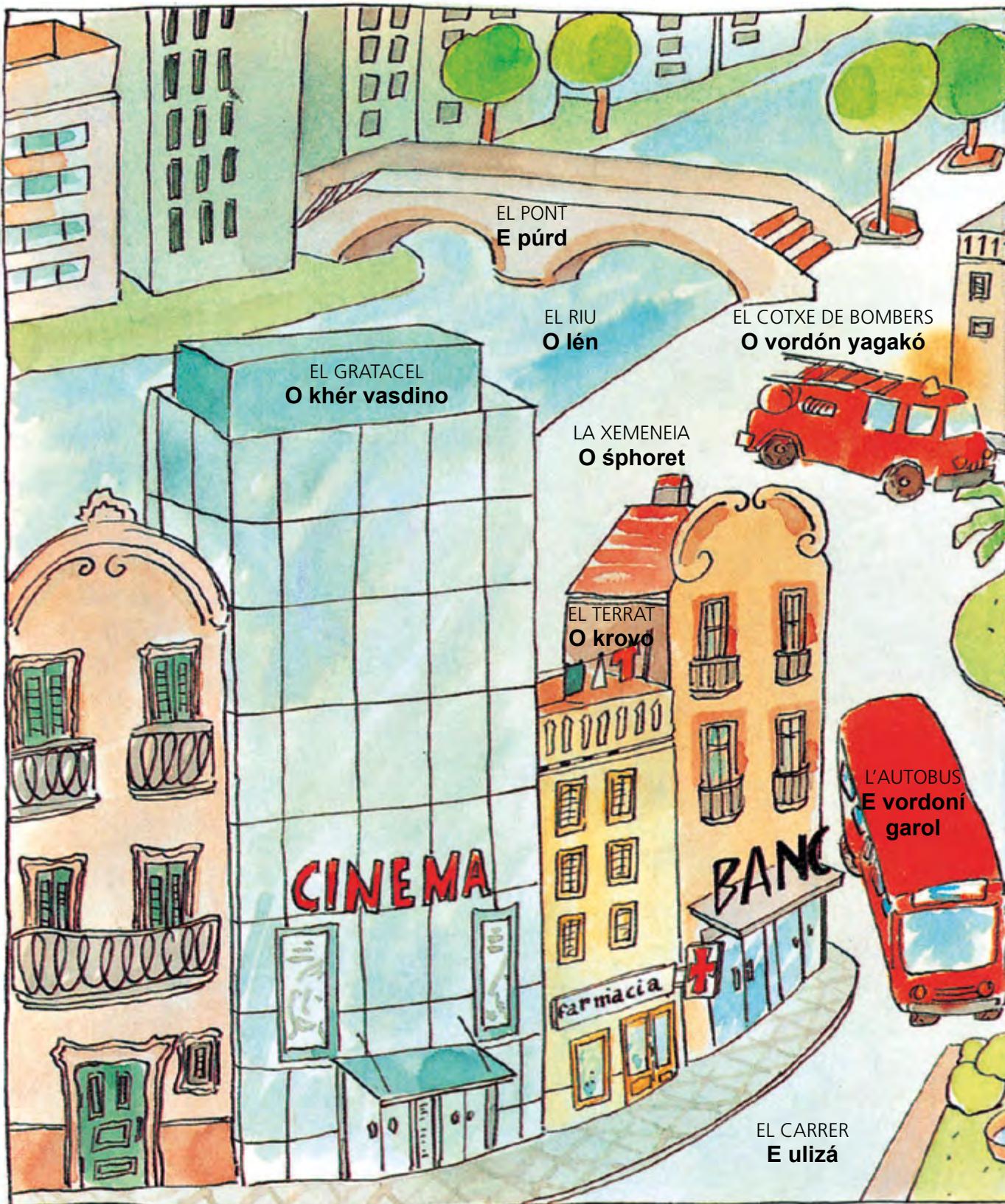
LA CIUDAD

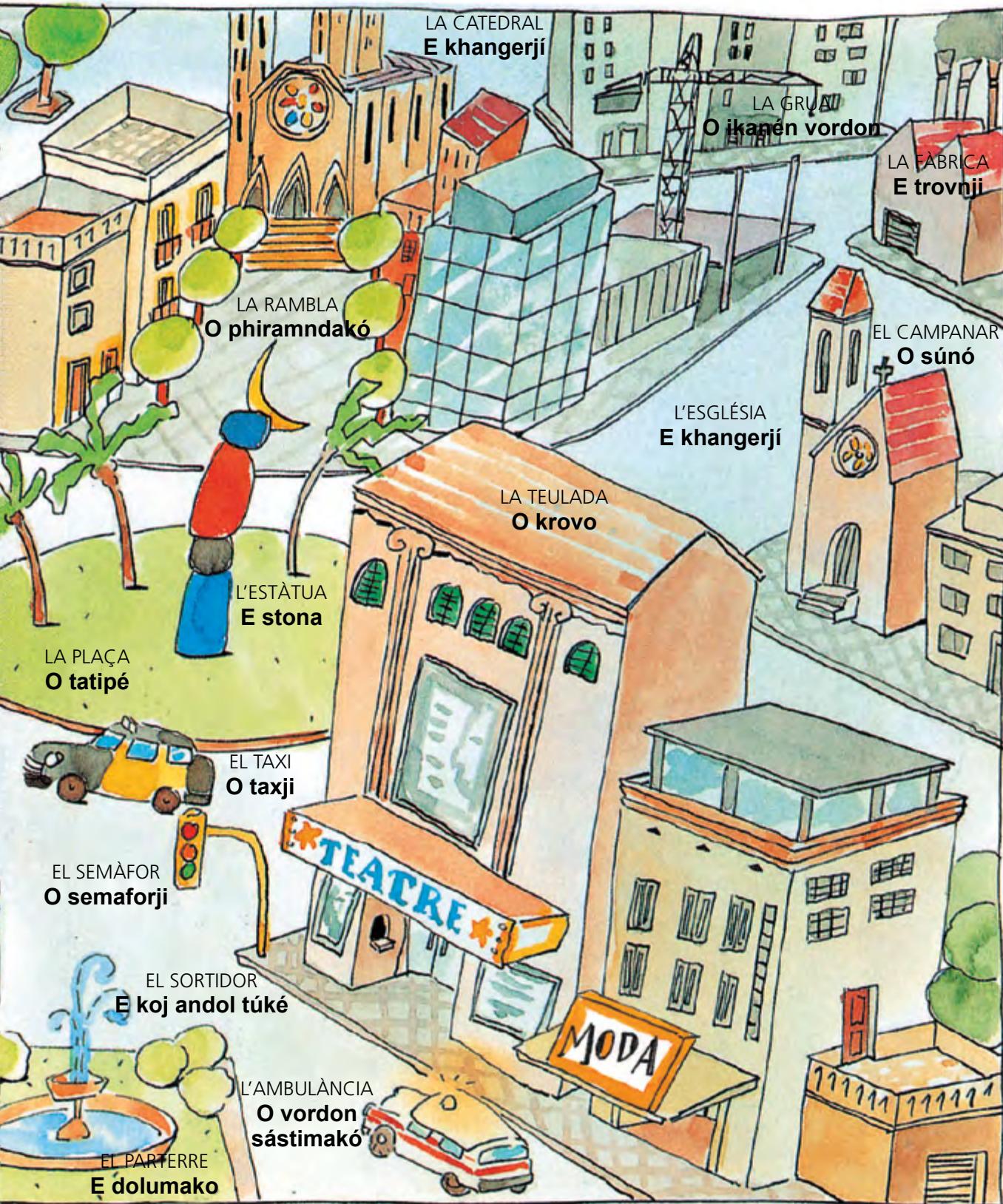
LA VILLE

THE CITY

LA CITTÀ

DIE STADT

La festa

16

O habiav

LA FIESTA

LA FÊTE

THE PARTY

LA FESTA

DAS FEST

El lleure

Vaxt te khelel

EL OCIO

LE LOISIR

LEISURE

IL TEMPO LIBERO

DIE FREIZEIT

17

La muntanya i el bosc

18

E burduri thaj e vosh

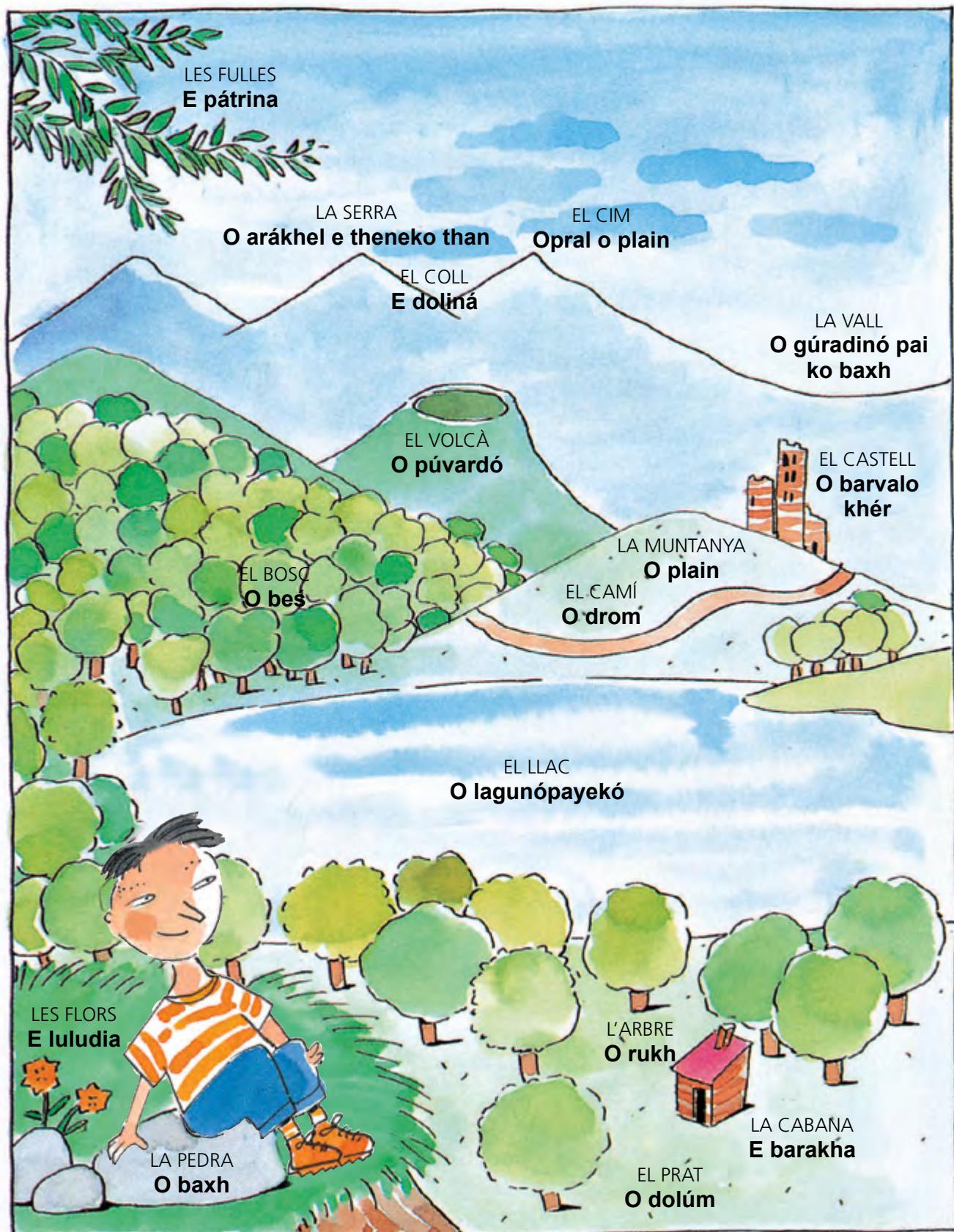
LA MONTAÑA Y EL BOSQUE

LA MONTAGNE ET LE BOIS

HIGHLANDS AND WOODLANDS

LA MONTAGNA E IL BOSCO

DAS GEBIRGE UND DER WALD

A pagès

O domaćino

EN EL CAMPO

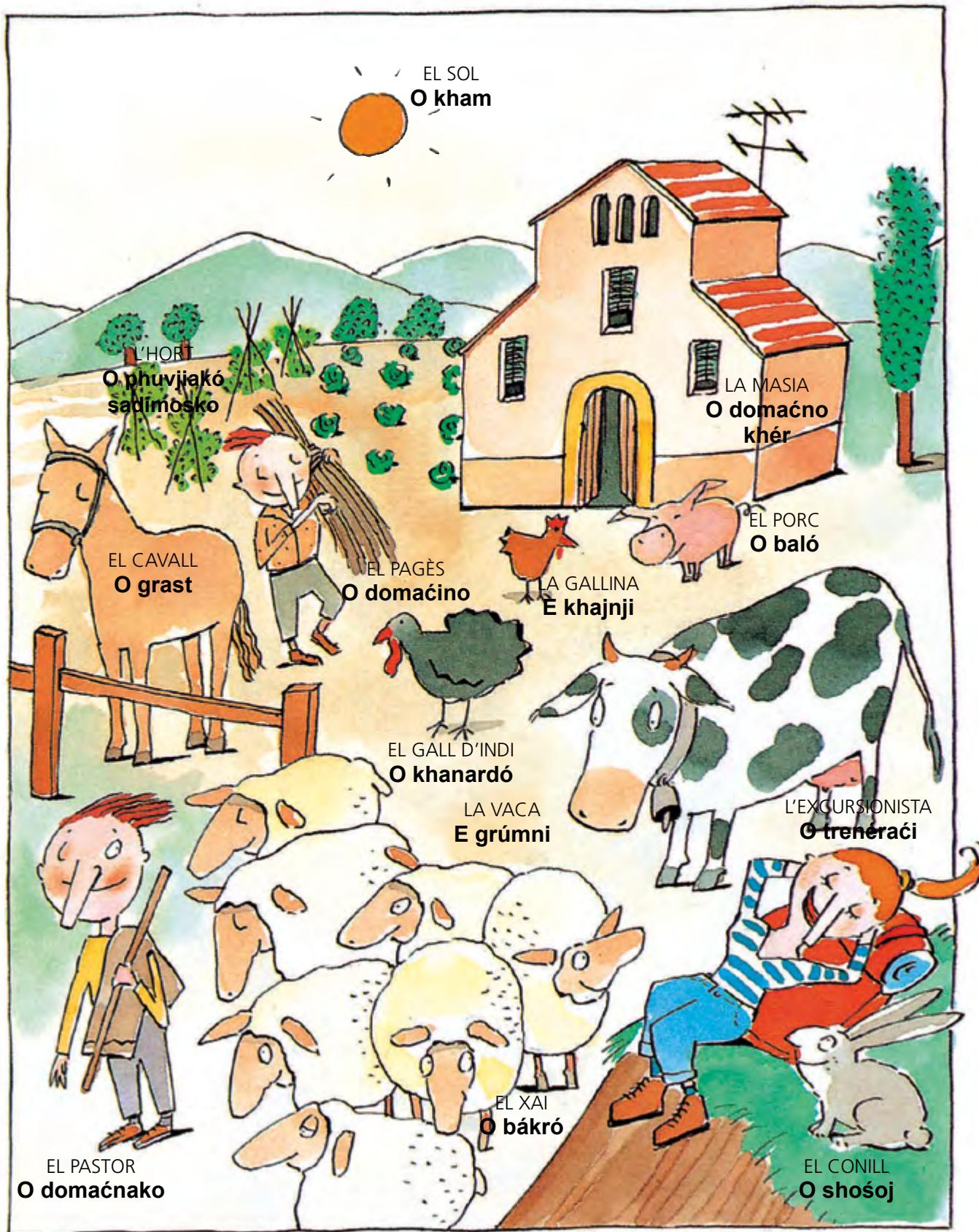
A LA CAMPAGNE

IN THE COUNTRY

IN CAMPAGNA

AUF DEM LANDE

19

El mar

20

E more / E barí pani

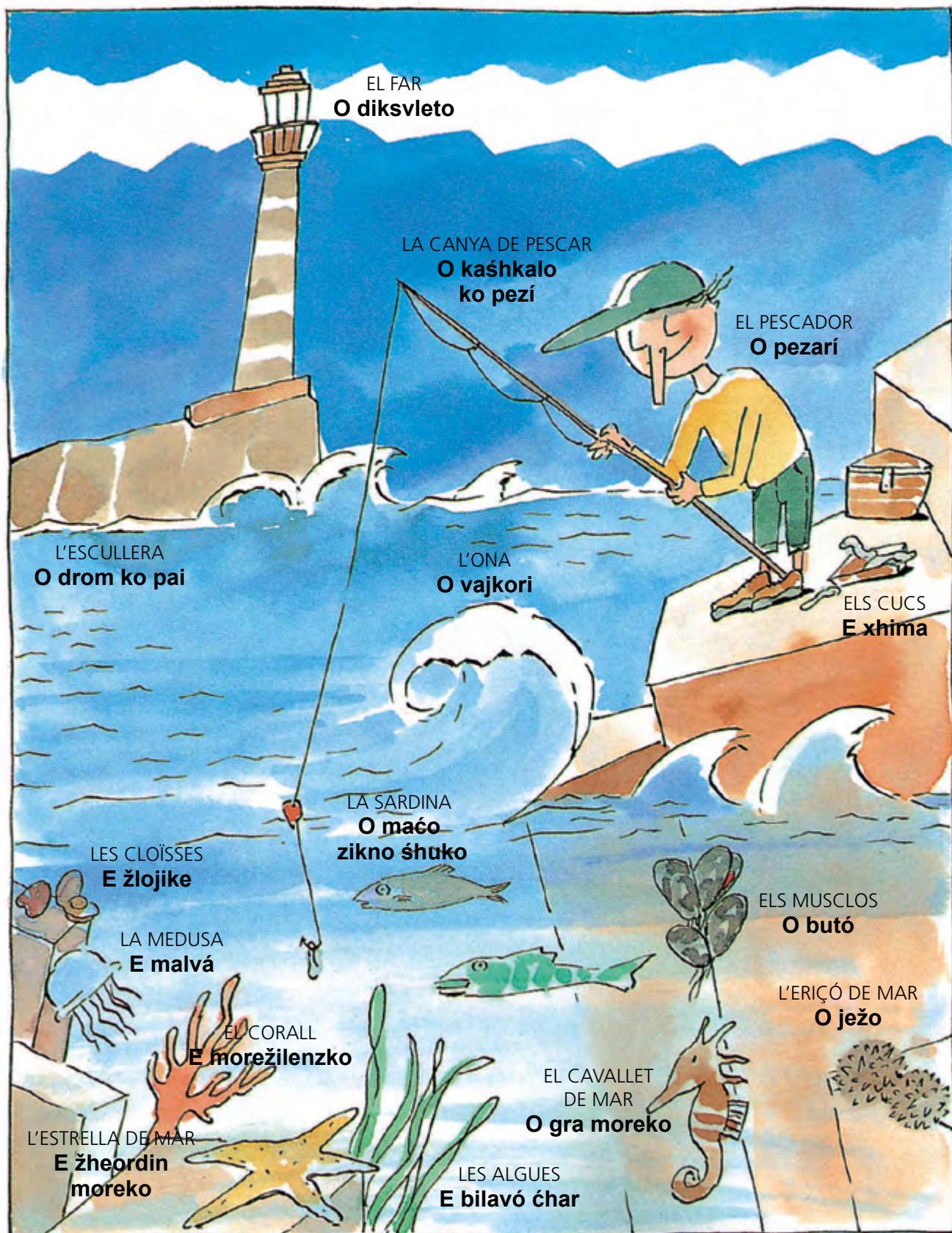
EL MAR

LA MER

THE SEA

IL MARE

DAS MEER

La platja

E pomore

LA PLAYA

LA PLAGE

THE BEACH

LA SPIAGGIA

DER STRAND

21

El port

22

E buchithan khaj aves thaj igarés

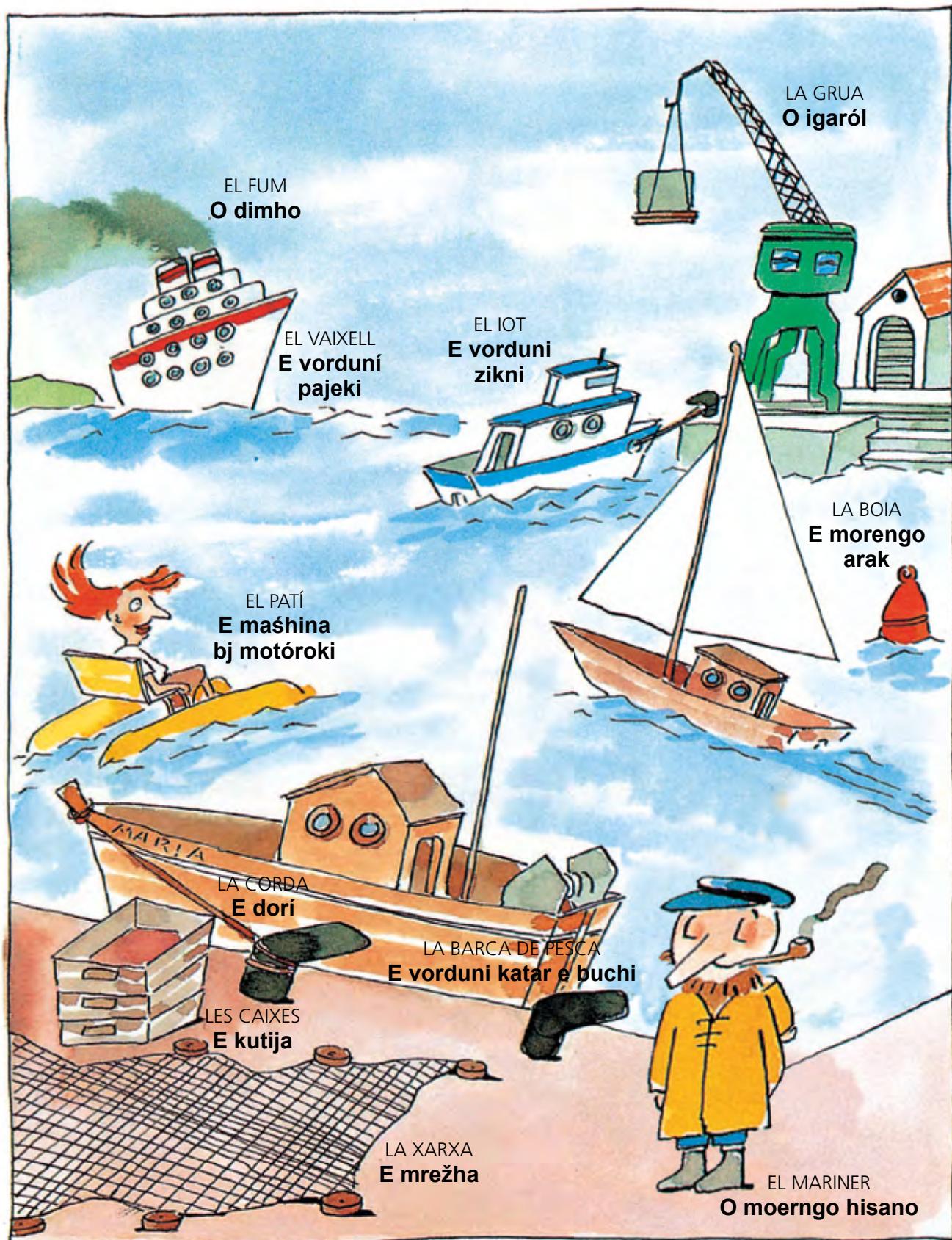
EL PUERTO

LE PORT

THE PORT

IL PORTO

DER HAFEN

ELS HABITATGES

O KHÉ RIPHÉ

LAS VIVIENDAS

LES LOGEMENTS

HOUSING

LE ABITAZIONI

DIE WOHNUNGEN

La casa

24

O khér

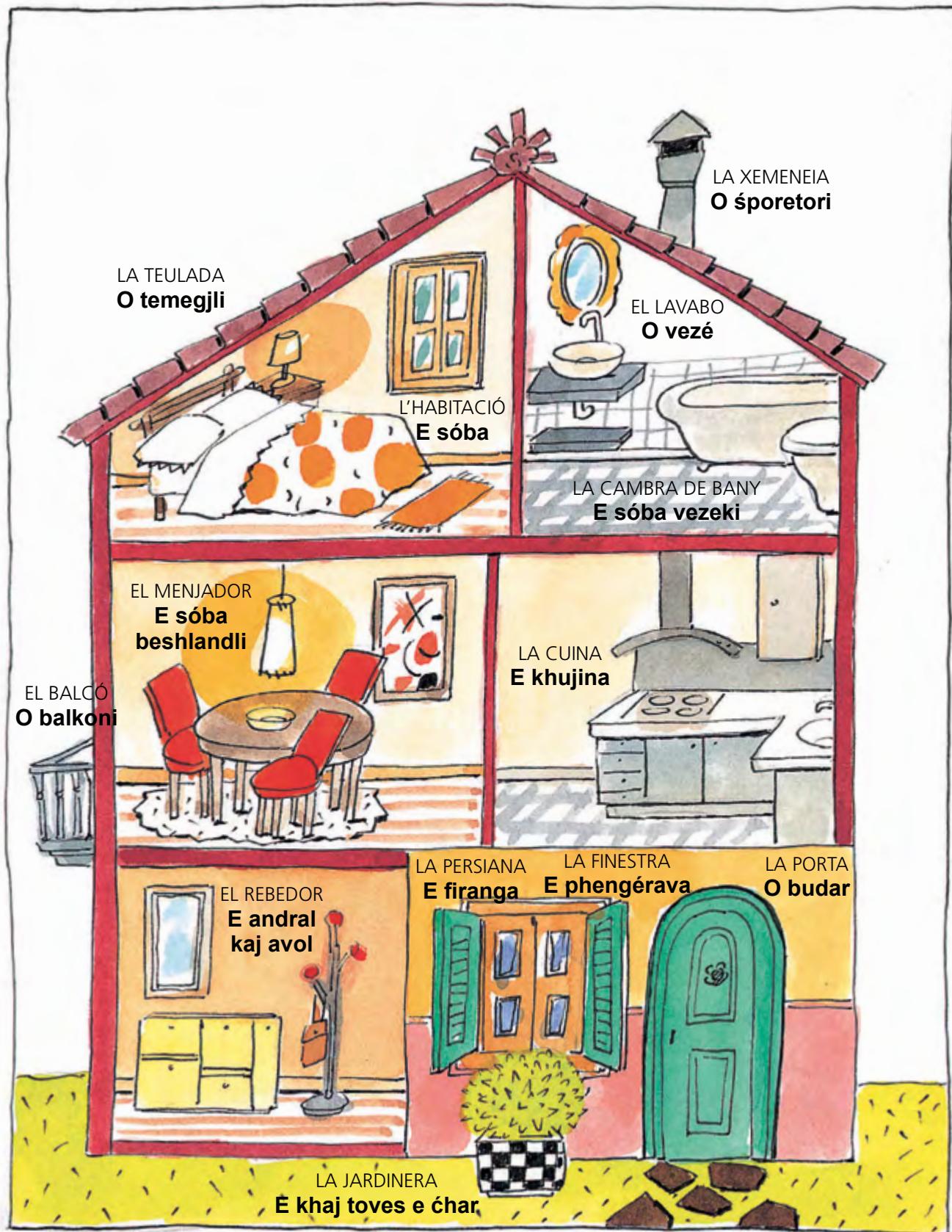
LA CASA

LA MAISON

THE HOUSE

LA CASA

DAS HAUS

El càmping

O kamparí

EL CAMPING

LE CAMPING

THE CAMPING SITE

IL CAMPEGGIO

DAS CAMPING

25

L'hotel

26

O sovardol

EL HOTEL

L'HÔTEL

THE HOTEL

L'HOTEL

DAS HOTEL

El dormitori

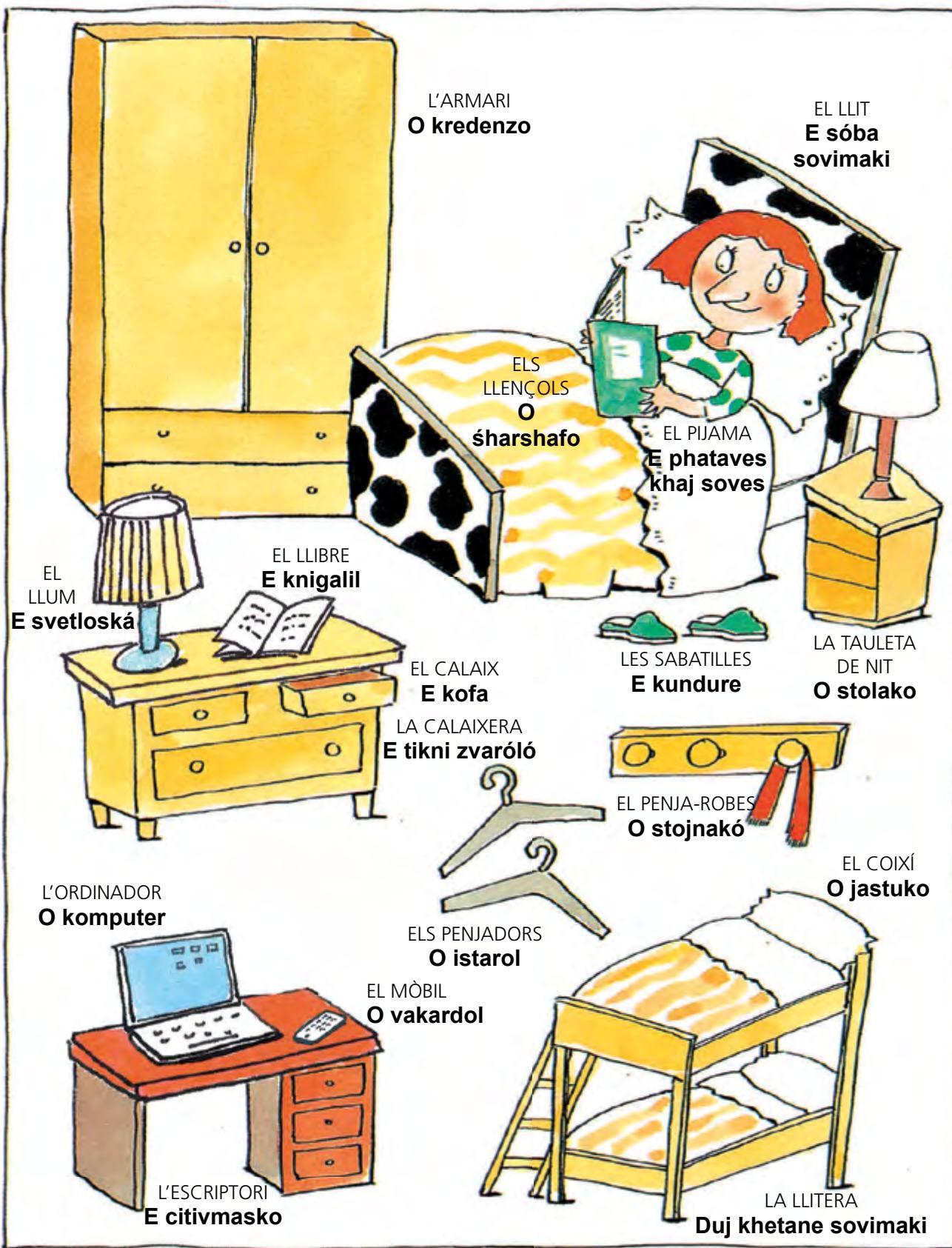
I sodelin

27

EL DORMITORIO

LA CHAMBRE À COUCHER
THE BEDROOM

LA CAMERA DA LETTO
DAS SCHLAFZIMMER

El bany

28

O najardó

EL BAÑO

LE BAIN

THE BATHROOM

IL BAGNO

DAS BAD

La cuina

E khujina

LA COCINA

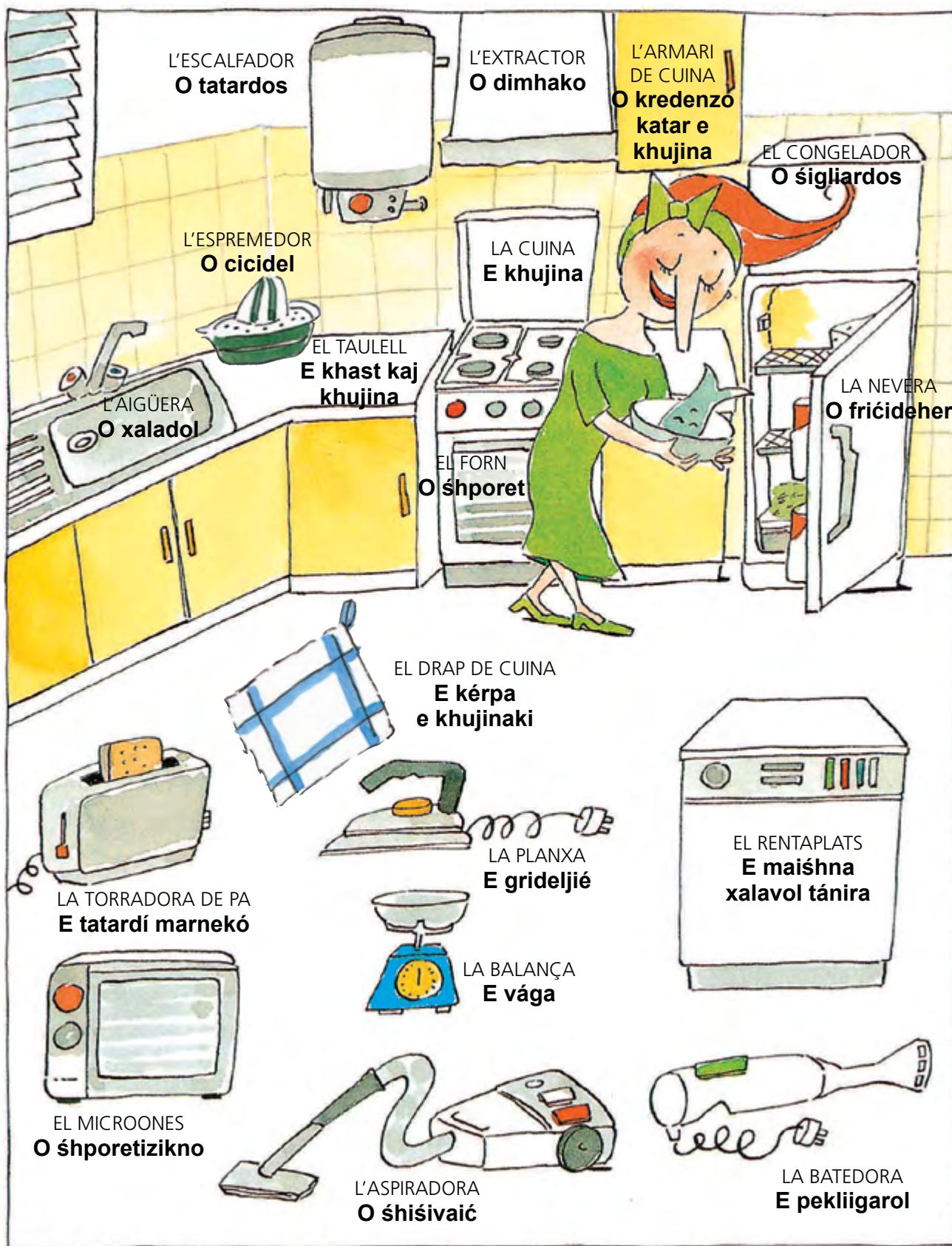
LA CUISINE

THE KITCHEN

LA CUCINA

DIE KÜCHE

29

Els estris de cuina

30

E bucir khuniakjé

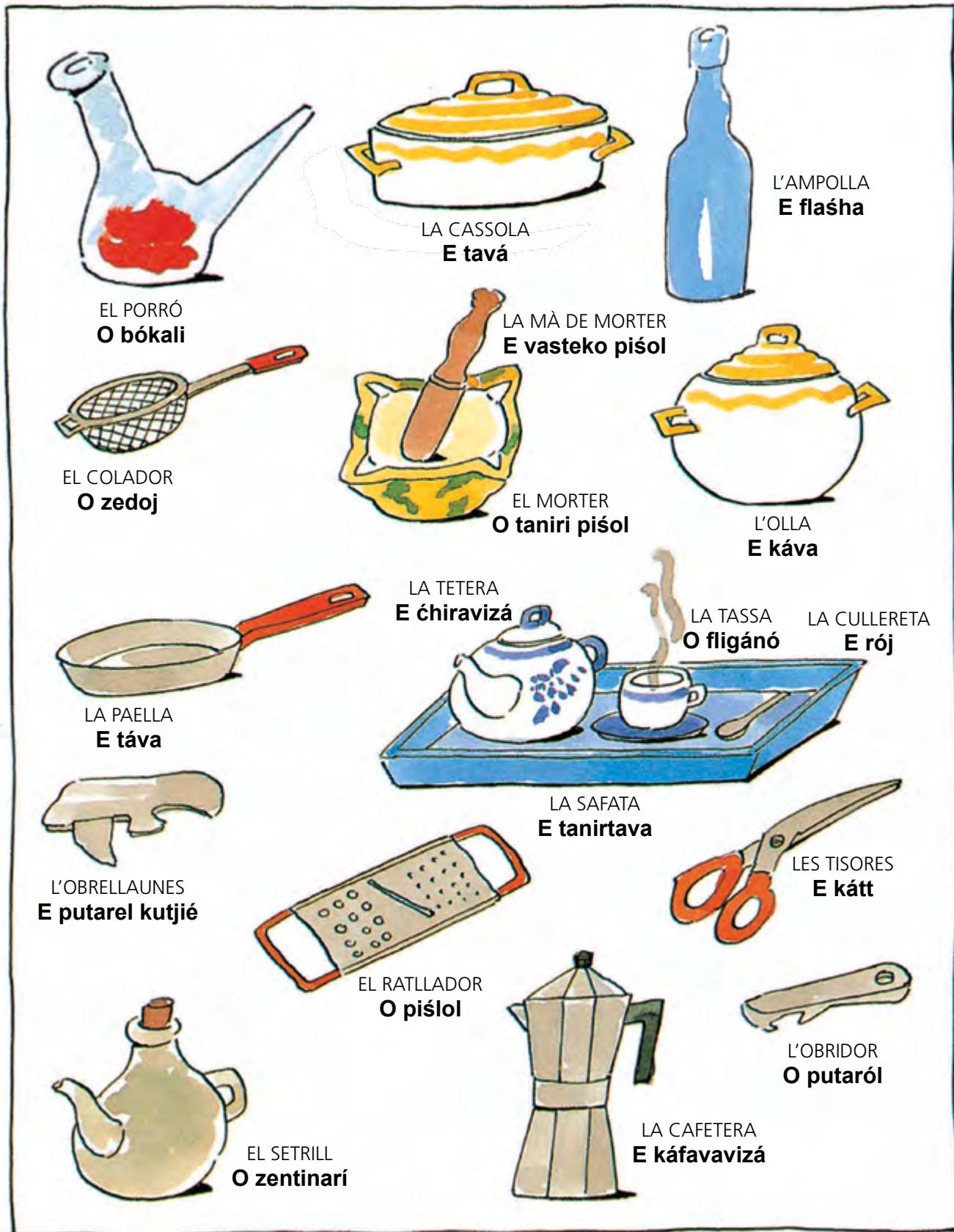
UTENSILIOS DE COCINA

USTENSILES DE CUISINE

KITCHENWAR

UTENSILI DI CUCINA

DIE KÜCHENGERÄTE

El menjador

O sobabesol

EL COMEDOR

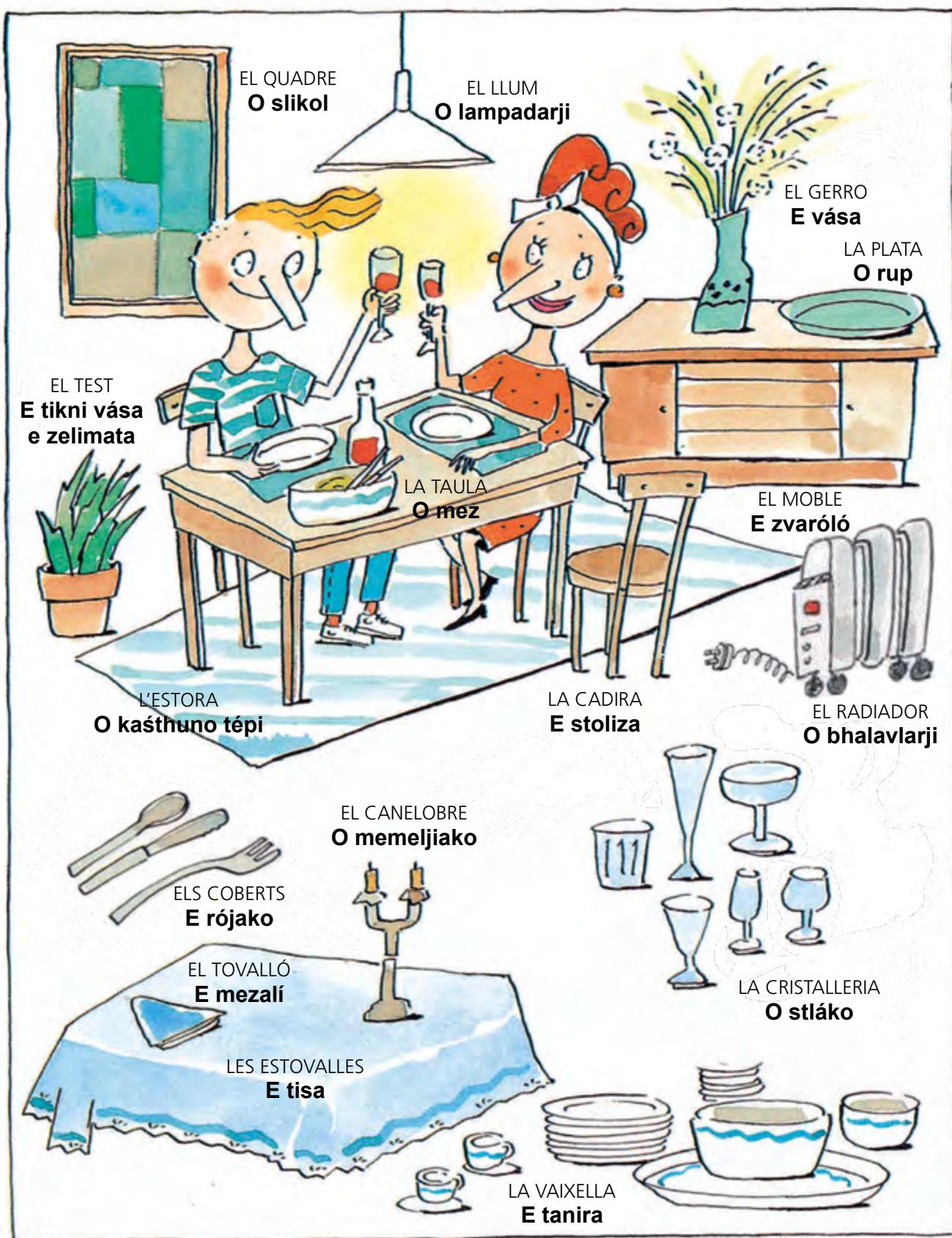
LA SALLE À MANGER

THE DINING-ROOM

LA SALA DA PRANZO

DAS ESSZIMMER

31

La sala d'estar

32

E soba khaj besol

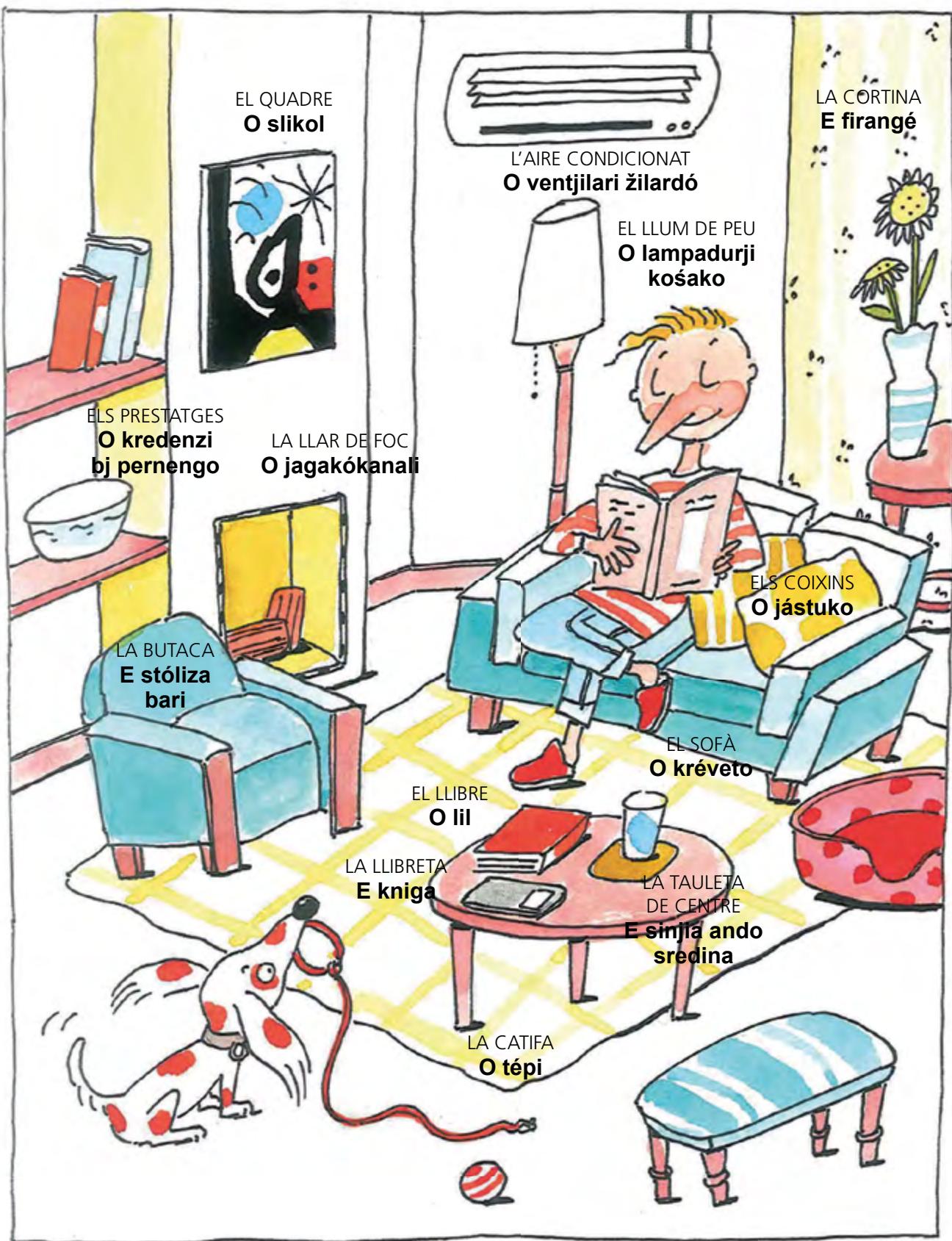
EL SALÓN

LE SALON

THE LIVING-ROOM

IL SALOTTO

DAS WOHNZIMMER

LA CORTINA
E firangé

ELS SERVEIS

O KERDIPÉ DÉS

LOS SERVICIOS

LES SERVICES

S E R V I C E S

I SERVIZI

DIE DIENSTLEISTÜNGEN

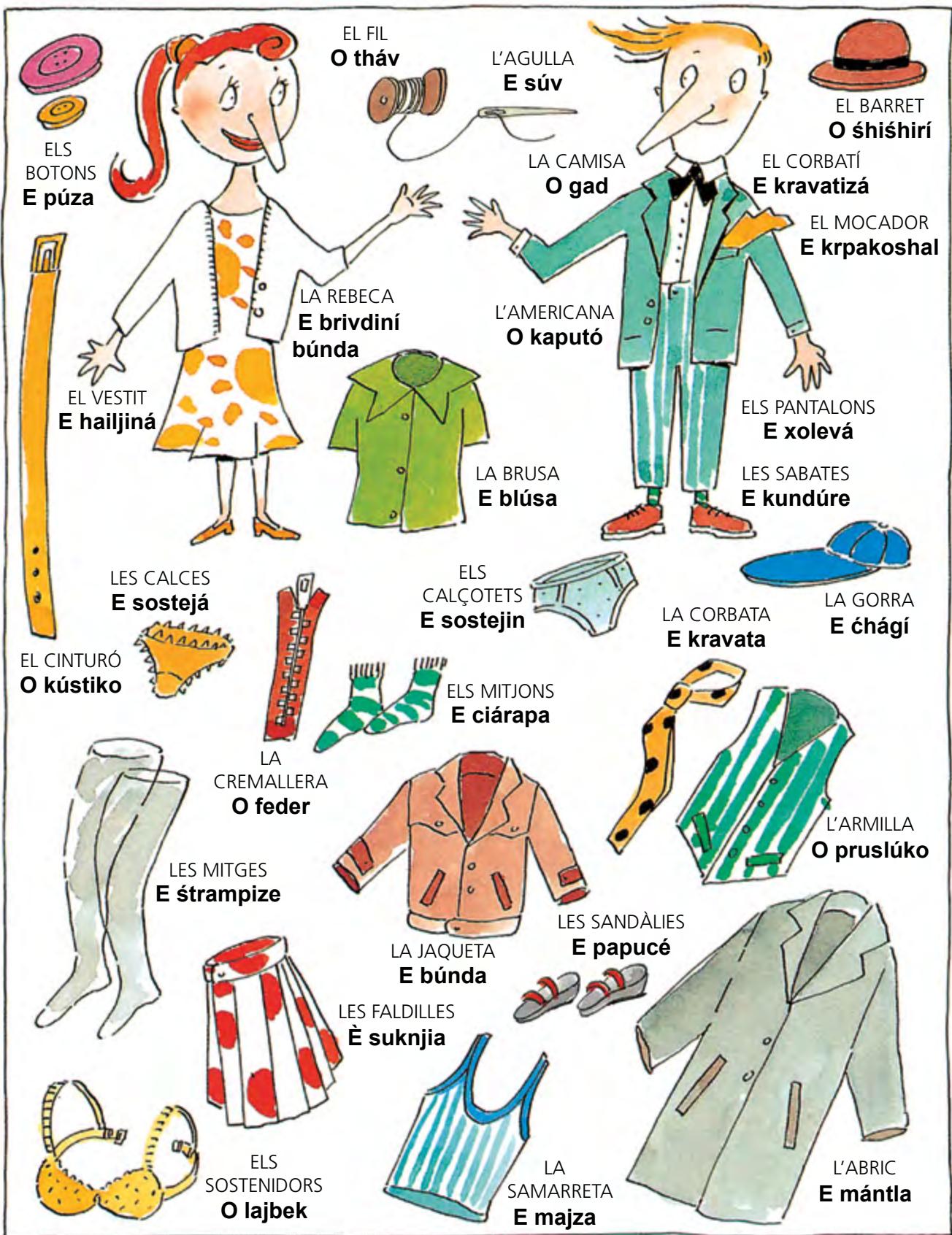
La confecció

34

O suvdó

LA CONFECCIÓN
LA CONFEXION
CLOTHING

LA CONFEZIONE
DIE KLEIDUNG

La ferreteria

O haltóri

LA FERRETERÍA

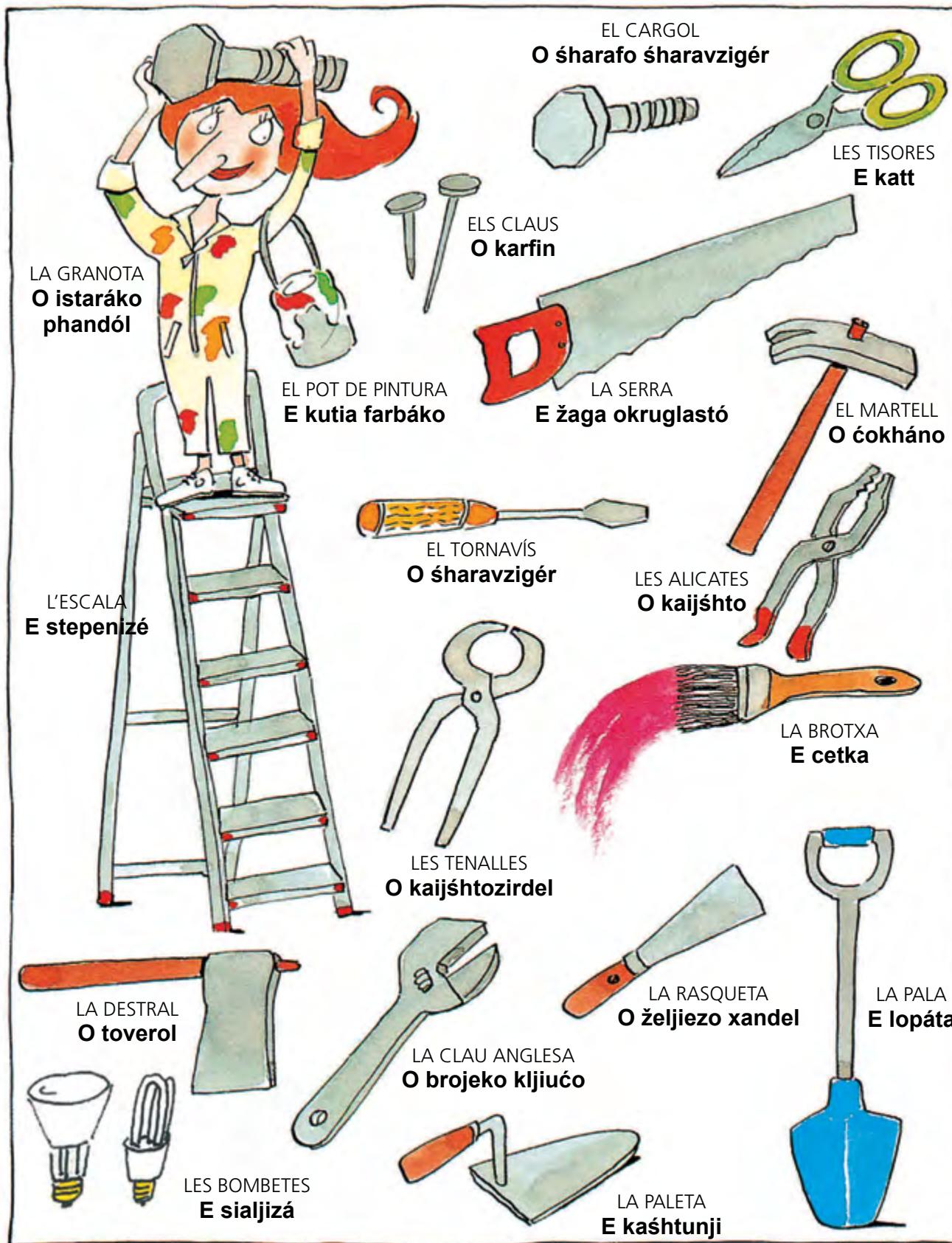
LA QUINCAILLERIE

THE IRONMONGER

35

IL NEGOZIO DI FERRAMENTA

DIE EISENWAREN

Aparells electrònics

36

Strujiakó svarurí

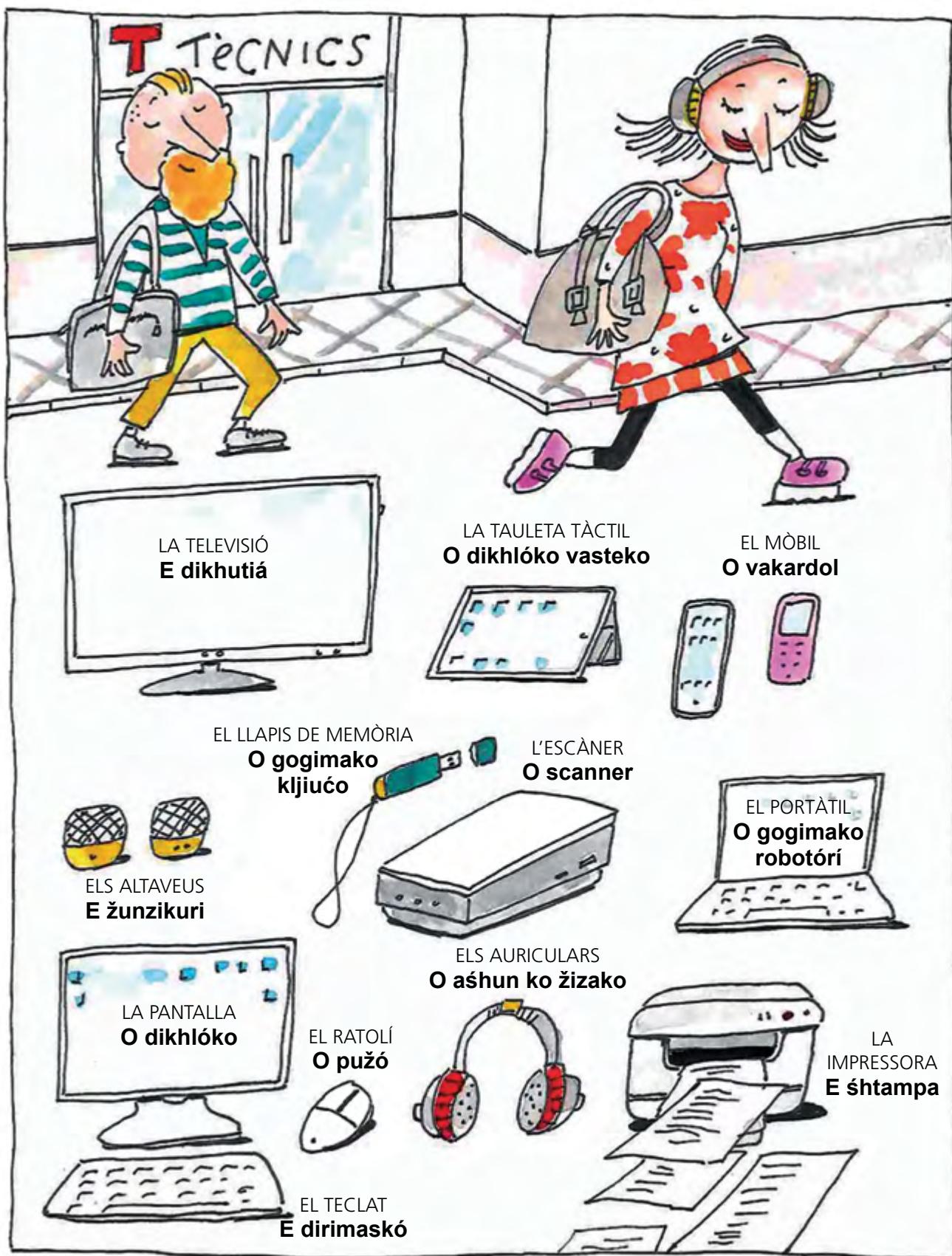
APARATOS ELECTRÓNICOS

DISPOSITIFS ÉLECTRONIQUES

ELECTRONIC DEVICES

APPARECCHI ELETTRONICI

ELEKTRONISCHE GERÄTE

La cafeteria

E káfanavá

LA CAFETERÍA

LA CAFÉTERIA

THE CAFETERIA

LA CAFFETTERIA

DAS CAFÉ

37

El restaurant i el parament de taula

38

O than xhapekó thaj o ganglipe e astaleko

EL RESTAURANTE Y PONER LA MESA

LE RESTAURANT ET LA DISPOSITION DE LA TABLE

THE RESTAURANT AND THE LAYING OF THE TABLE

IL RISTORANTE E IL SERVIZIO DA TAVOLA

DAS RESTAURANT UND DAS TISCHDECKEN

La neteja

E cistoga

LA LIMPIEZA

LE MÉNAGE

CLEANING

LA PULIZIA

DER HAUSPUTZ

39

El garatge

40

E garaža

EL GARAJE

LE GARAGE

THE GARAGE

IL GARAGE

DIE GARAGE

Els serveis públics

O čherdi savoró

LOS SERVICIOS PÚBLICOS

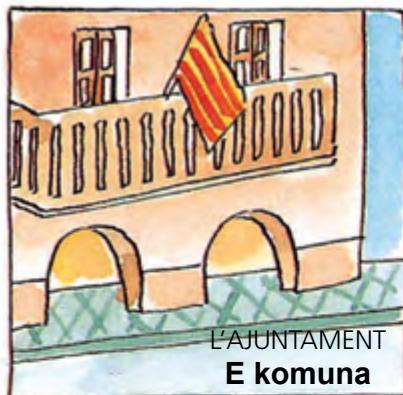
LES SERVICES PUBLIQUES

PUBLIC SERVICES

I SERVIZI PUBBLICI

DIE ÖFFENTLICHEN DIENSTE

41

Urgències

42

I bari problema

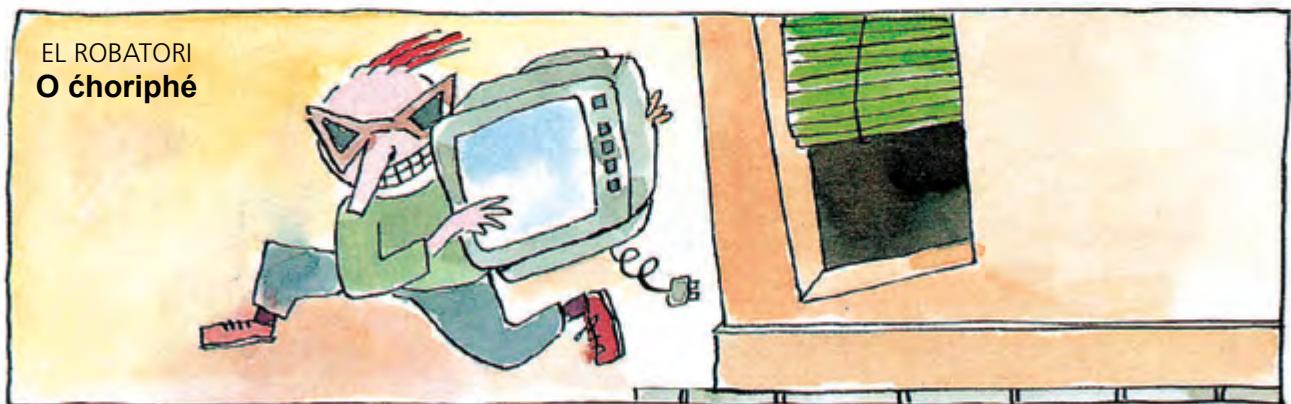
URGENCIAS

URGENCE

EMERGENCIES

IL PRONTO SOCCORSO

NOTDIENSTE

Els oficis

E bută

LOS OFICIOS
LES MÉTIERS
PROFESSIONS

I MESTIERI
 DIE BERUFE

43

La farmàcia

44

E apáteka

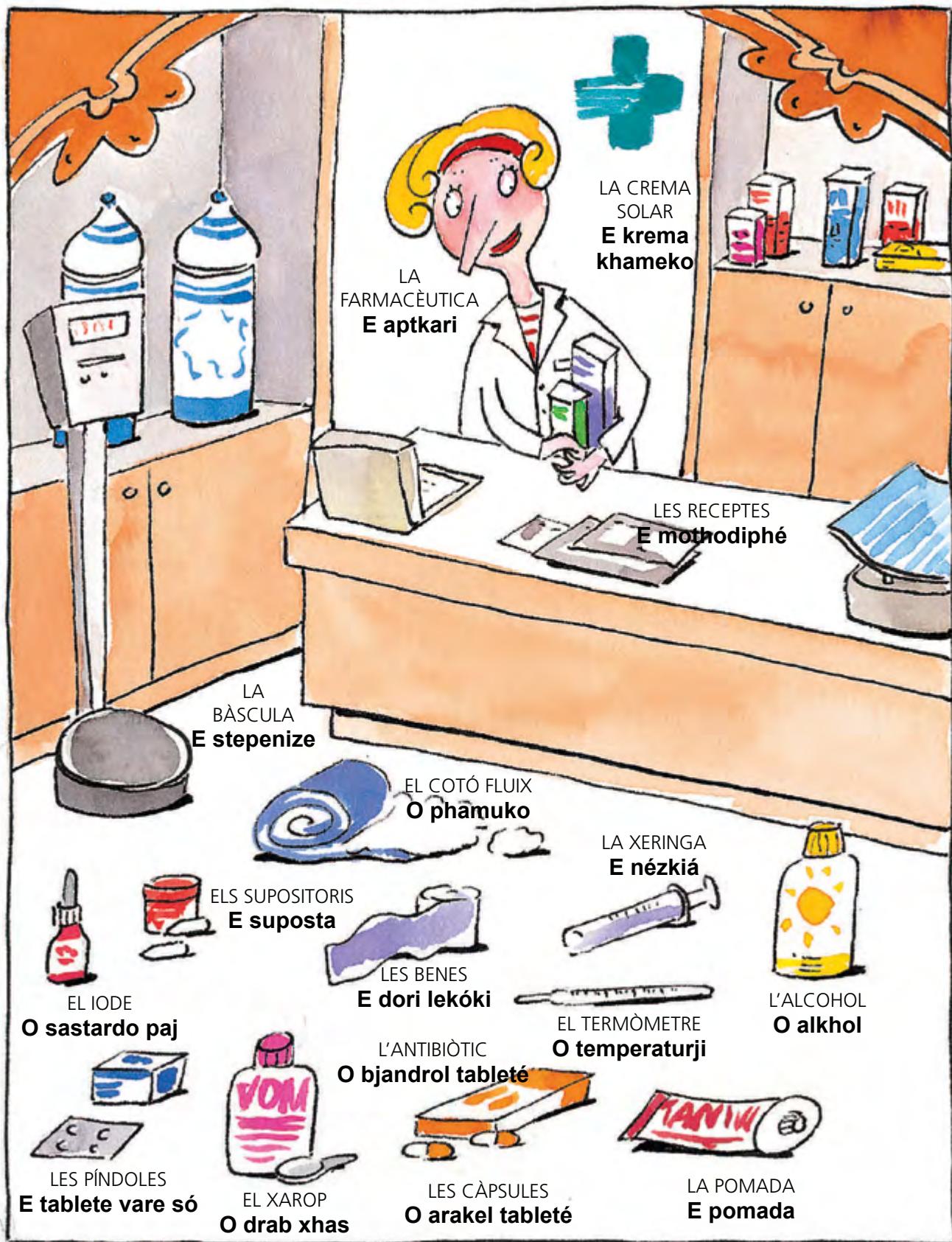
LA FARMACIA

LA PHARMACIE

THE CHEMIST'S

LA FARMACIA

DIE APOTHEKE

ELS ALIMENTS

O X A B E

LOS ALIMENTOS

LES ALIMENTS

FOOD

GLI ALIMENTI

DIE LEBENSMITTEL

El supermercat

46

E posluga

EL SUPERMERCADO

LE SUPERMARCHÉ

THE SUPERMARKET

IL SUPERMERCATO

DER SUPERMARKT

El mercat

O piaz

EL MERCADO

LE MARCHÉ

THE MARKET

IL MERCATO

DER MARKT

47

Els queviures

48

O sos xahl piol

LOS COMESTIBLES

LES VIVRES

FOOD

GLI ALIMENTI

DIE LEBENSMITTEL

La carnisseria

O massardós

LA CARNICERÍA

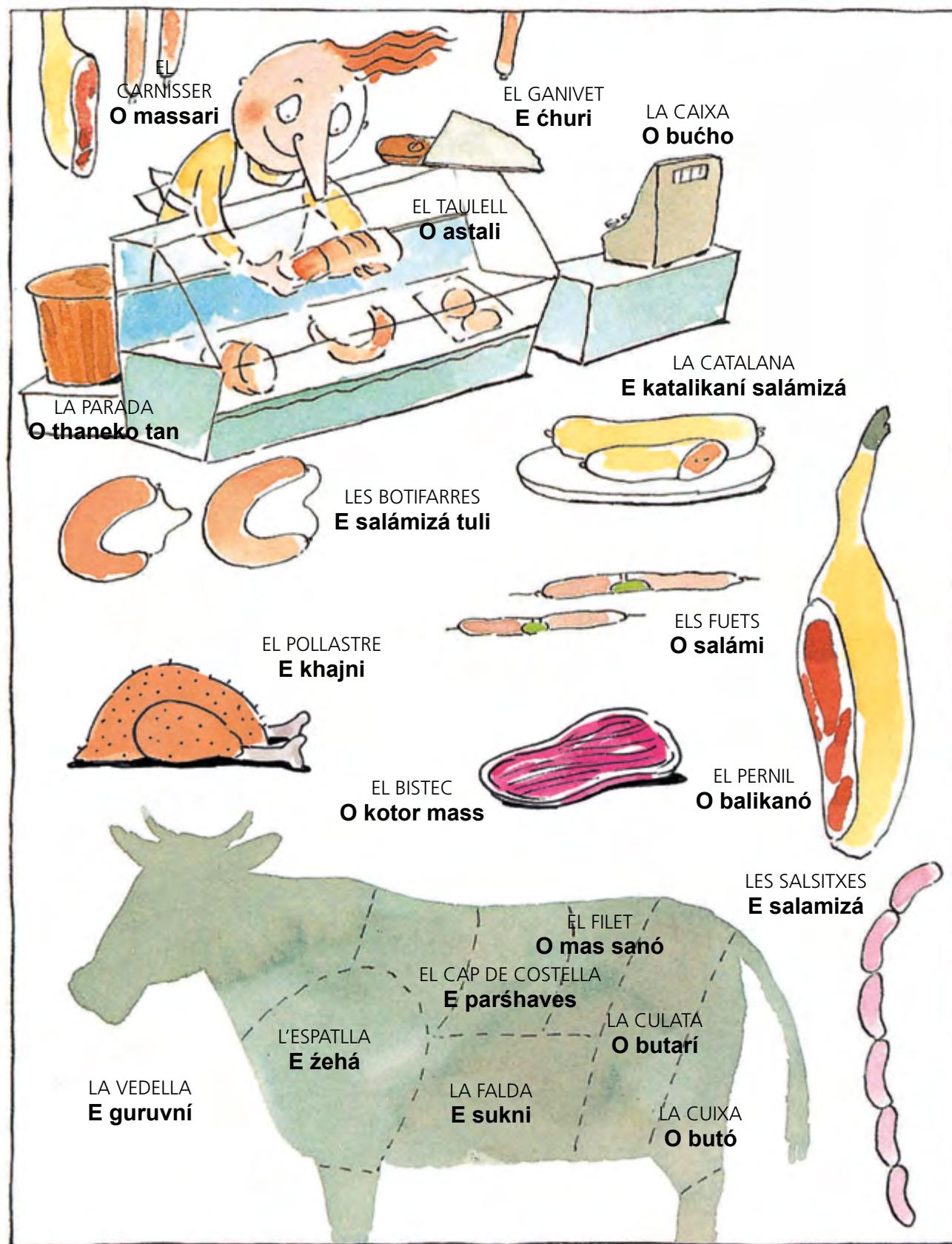
LA BOUCHERIE

THE BUTCHER'S SHOP

LA MACELLERIA

DIE METZGEREI

49

La peixateria

50

O maçhardós

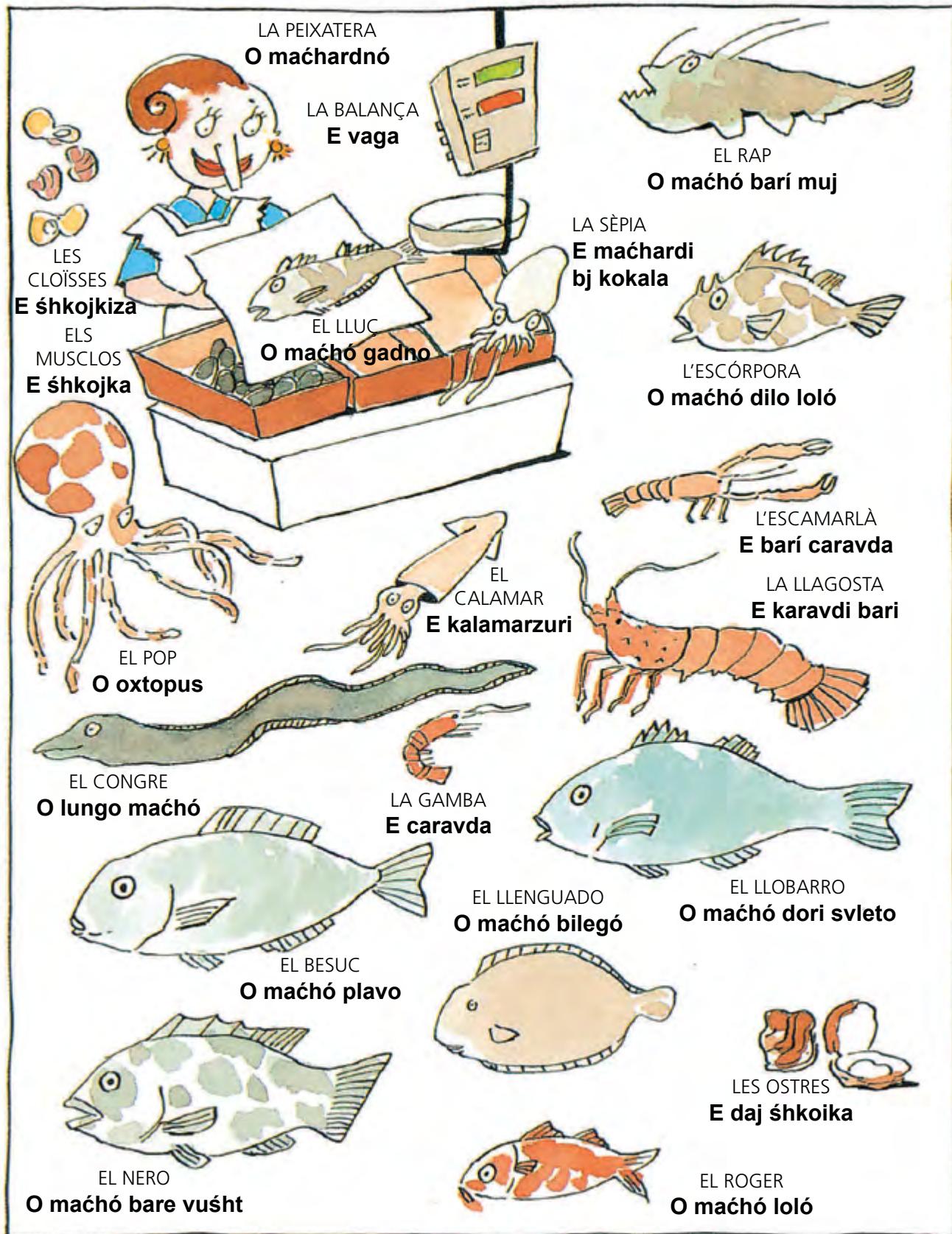
LA PESCADERÍA

LA POISSONNERIE

THE FISHMONGER

LA PESCHERIA

DAS FISCHGESCHÄFT

La fleca

E marneko tan

LA PANADERÍA

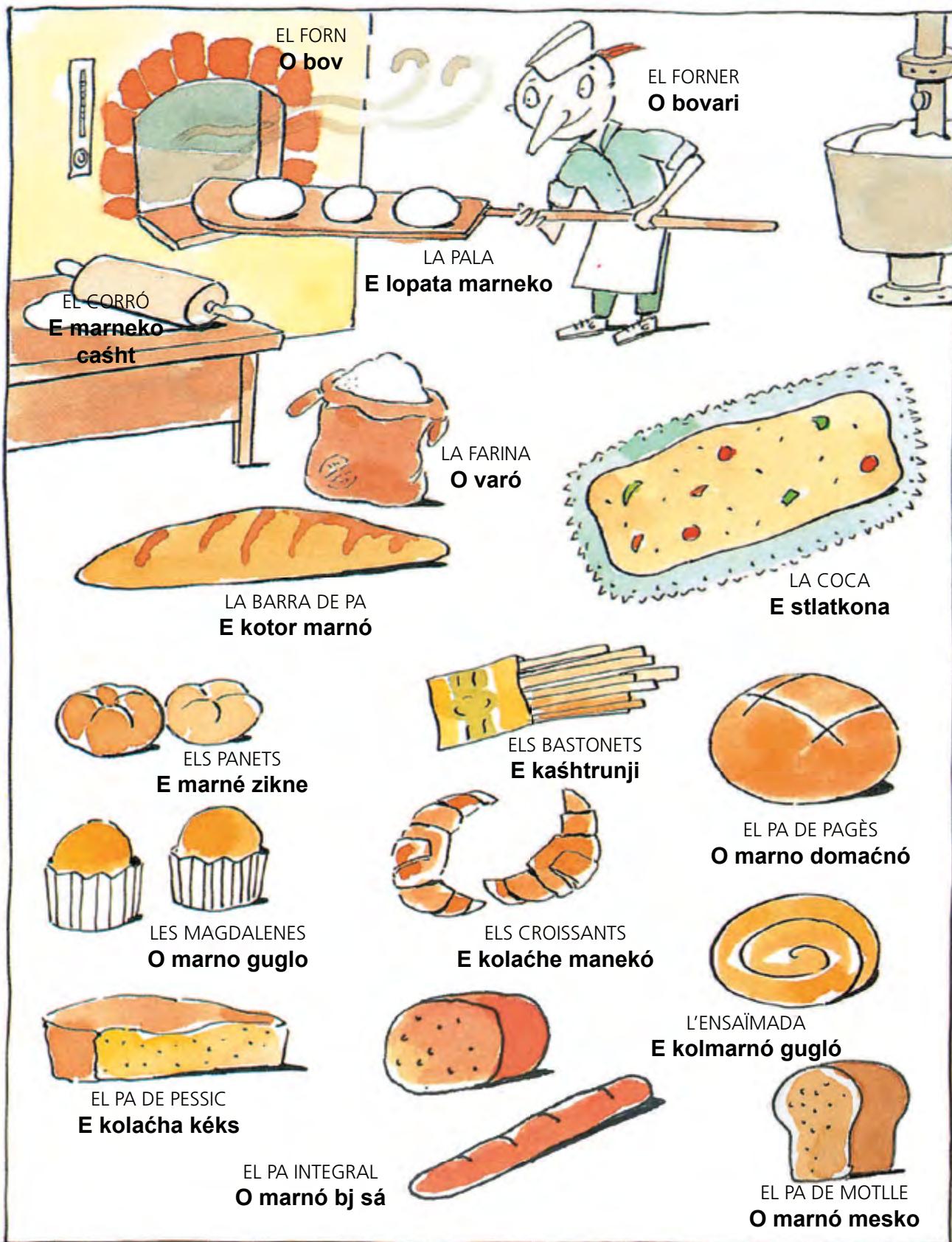
LA BOULANGERIE

THE BAKER'S SHOP

I L PANIFICIO

DIE BÄCKEREI

51

Les fruites

52

E vočhe

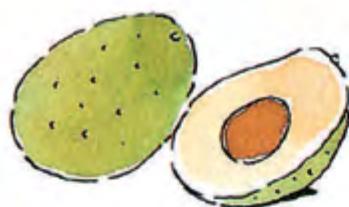
LAS FRUTAS

LES FRUITS

FRUIT

LA FRUTTA

DAS OBST

L'ALVOCAT
E tropikalné vočhe

ELS ALBERCOCS
E žimbura

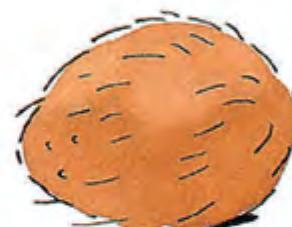
EL PLÀTAN
E banana

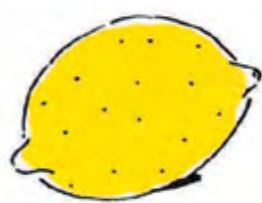
L'ARANJA
E familia katar e narangé

LES CIRERES
E čirés

EL COCO
O koko

LA LLIMONA
O limuno

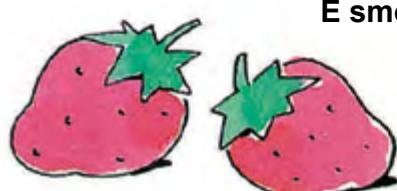
ELS DÀTILS
E datumi

ELS GERDS
E mûre

LES FIGUES
E smokjina

ELS MADUIXOTS
E jagoda bari

LES MADUIXES
E jagoda

EL MELÓ
O herbuzo

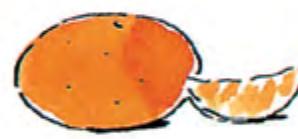
LA MAGRANA
O šipako

EL KIWI
O kiwi

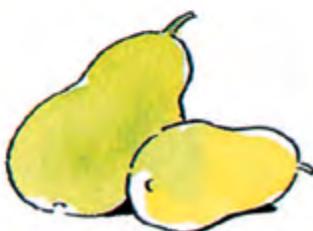
LA NESPRA
E ambronolí

LA MANDARINA
E mandarina

LA POMA
E phabaj

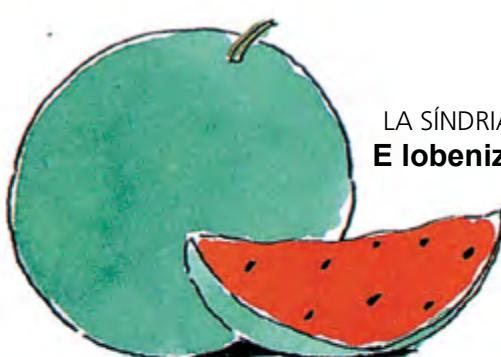
LES PERES
O ambrol

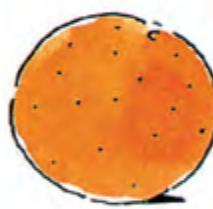
LA PINYA TROPICAL
O ananas

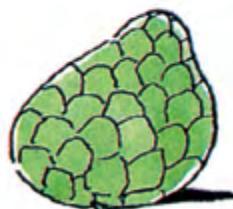
ELS PRÉSSECS
E breska

LA SÍNDRIA
E lobenizá

LA TARONJA
E narangia

LA XIRIMOIA
E hakor bj šhoro

EL RAÏM
E drakha

LES PRUNES
E prujina

Les verdures

54

O povrečhenó

LAS VERDURAS

LES LÉGUMES

VEGETABLES

LE VERDURE

DAS GEMÜSE

L'ALBERGINIA
E punjiardí

ELS CARBASSONS
E kiviza

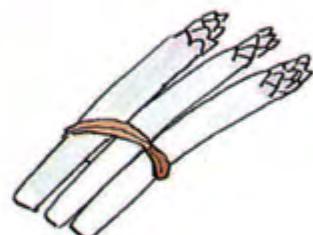
L'ALL
E sir

L'API
O dolinakó čhar

EL JULIVERT
O axho

ELS ESPÀRRECS
E žile čajirako

LES BLEDES
E repe

LA CEBA
E purumb

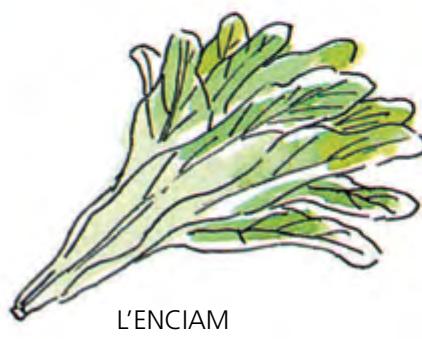
LA COLIFLOR
O baro šhx

LA COL
O šhx

LES FAVES
E pašhulji

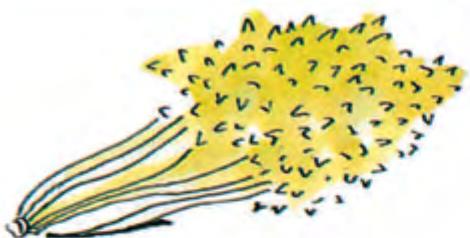
L'ENCIAM
E salata

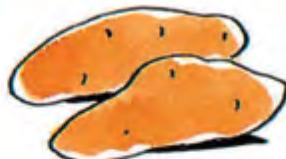
LES MONGETES
E bóromjia

L'ENDÍVIA
E phanglji salata

L'ESCAROLA
E šhukí salata

ELS MONIATOS
O kómpiruni

LES PATATES
O kompiri

ELS ESPINACS
E zeilha

EL NAP
E repá

EL BLAT DE MORO

O bobo

ELS COGOMBRES
O xhiró

LA PASTANAGA
E morkój

EL PEBROT
O pipéri

ELS PÈSOLS
O goroxo

LA REMOLATXA
E loli poromakó

EL PORRO
E púrumb lungastó

EL TOMÀQUET
O paradajs

ELS RAVES
E paradúm lili

LA XIRIVIA
E mûrkva parni

Les herbes i les espècies

56

E čară te tavel

LAS HIERBAS Y LAS ESPECIAS

LES HERBES ET LES ÉPICES

HERBS AND SPICES

LE ERBE E LE SPEZIE

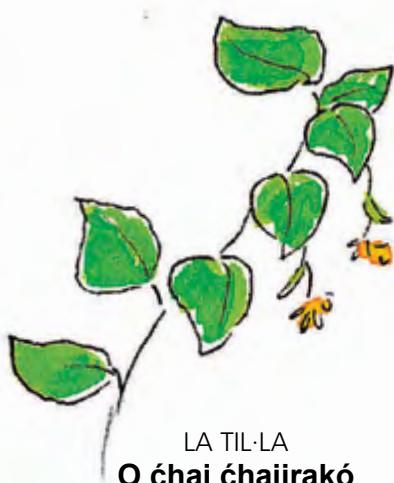
DIE KRÄUTER UND GEWÜRZE

LA MENTA
E lulugnì

LA CAMAMILLA
E kamomilizá

LA TIL·LA
O čaj čajirakó

EL ROMANÍ
E čajirako
mirish

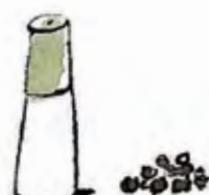
LA SÀLVIA
E patrunos

LES TÒFONES
E vošheko kor

EL SAFRÀ
O zhafaranakó

EL PEBRE
O piperi

LA CANYELLA
O kanalasko guglo

LES CABECES D'ALLS
E sirokó

ELS CLAUS
E kljiućo

La pastisseria

O gúlipé

LA PASTELERÍA

LA PÂTISSERIE

THE PASTRY SHOP

LA PASTICCERIA

DIE KONDITOREI

57

ALTRES ÀREES D'INTERÈS

AVER THANAS SÓ DHIKAS
OTRAS ÁREAS DE INTERÉS
AUTRES DOMAINES D'INTÉRÊT
OTHER AREAS OF INTEREST
ALTRE AREE D'INTERESSE
VERSCHIEDENES

El cos humà

60

E isanokó tjielo

EL CUERPO HUMANO

LE CORPS HUMAIN

THE HUMAN BODY

IL CORPO UMANO

DER MENSCHLICHE KÖRPER

Accidents i malalties freqüents

Pekhliphé thaj nasvaliphés

ACCIDENTES Y ENFERMEDADES FRECUENTES

LES ACCIDENTS ET LES MALADIES FRÉQUENTES

ACCIDENTS AND COMMON ILLNESSES

61

INCIDENTI E MALATTIE FREQUENTI

UNFÄLLE UND GELÄUFIGE KRANKHEITEN

L'AL·LÈRGIA
E otrovsnako

LA PICADA
O peklamas

LA PUNXADA
O xiradale

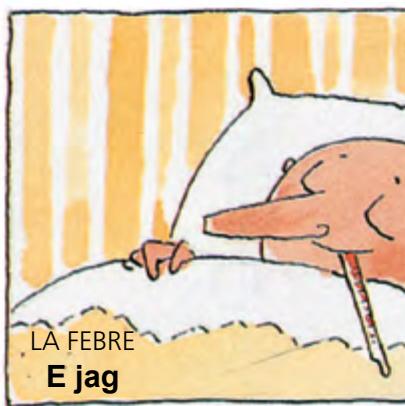
EL COP
O peklale

EL TALL
O cindape

LA CREMADA
E pabiló

LA FEBRE
E jag

EL MAL
DE CAP
O dukhal
o shoró

EL MAL
DE QUEIXAL
O dandardó

EL REFREDAT
O prheladime

EL BRAÇ
TRENCAT
O musí
phagos

EL MAL
DE PANXA
O dukhal
o phor

Els esports

62

O Ghušbari

LOS DEPORTES

LES SPORTS

SPORT

LO SPORT

DER SPORT

Les hores i els nombres

64

O čhasó thaj anavas

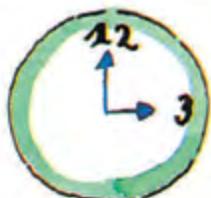
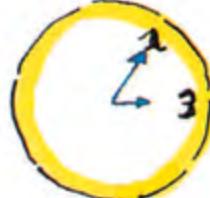
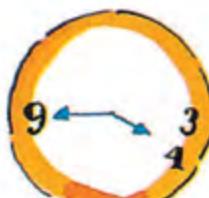
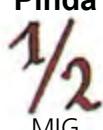
LAS HORAS Y LOS NÚMEROS

LES HEURES ET LES NUMÉROS

THE TIME AND NUMBERS

LE ORE E I NUMERI

UHRZEIT UND ZAHLEN

LES TRES EN PUNT
E trin ando thanLES TRES I CINC MINUTS
E trin thaj pandj minjiuturaLES TRES I DEU MINUTS
E trin thai duj minjiuturaUN QUART DE QUATRE
E dušhó pandj ko šhtarDOS QUARTS DE QUATRE
Giko pašh ko šhtarTRES QUARTS DE QUATRE
Trin pašh ko šhtarZERO
NulaskóU/UN/UNA
JekhDOS/DUES
DujTRES
TrinQUATRE
ŠhtarCINC
PandjSIS
ŠhovSET
EftáVUIT
OxtóNOU
InjiáDEU
DešhONZE
DušhujekDOTZE
DešhudujTRETZE
DešhutrinCATORZE
DešhustarQUINZE
DešhupandjSETZE
DešhusovDISSET
DešheftáDIVUIT
DešhoxtóDINOU
DešeinjáVINT
BišhTRENTA
TrandaQUARANTA
SarandaCINQUANTA
PindaSEIXANTA
ŠhovardešSETANTA
EftávardešVUITANTA
OxtavardešNORANTA
EnjavardesCENT
ŠhelMIG
OpašhUN QUART
Jek pašhDOS QUARTS
Duj pašhTRES QUARTS
Trin pašhMIL
Miljia

El temps

O vrjiemakó

EL TIEMPO

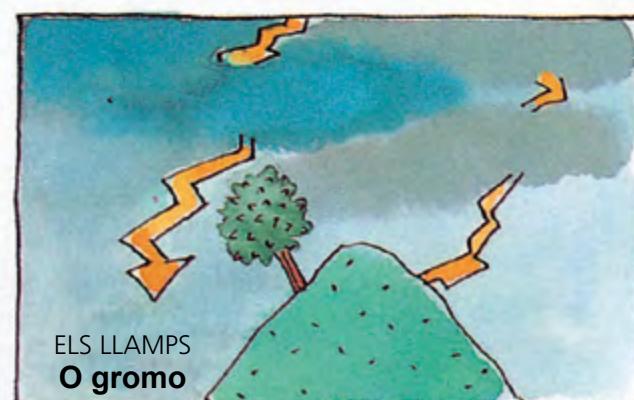
LE TEMPS

THE WEATHER

IL TEMPO

DAS WETTER

65

El calendari

66

O čonengó

EL CALENDARIO

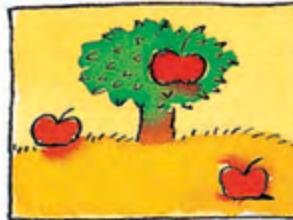
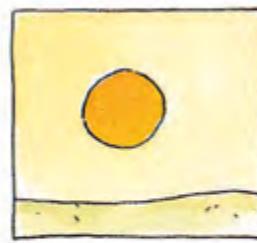
LE CALENDRIER

THE CALENDAR

IL CALENDARIO

DER KALENDER

DILLUNS Luja	DIMARTS Utorníko	DIMECRES Tetraginó
DIJOUS Zojiá	DIVENDRES Parašhtuji	DISSABTE Subotha
	DIUMENGE Kurko	Divesas katar e sedmizako
GENER Genuarji	FEBRER Febrajiuari	MARÇ Tritonáj
ABRIL April	MAIG Maj	JUNY Baredivaj
JULIOL Zulaj	AGOST August	SETEMBRE Sestrimakó
OCTUBRE Oxtoberakó	NOVEMBRE Dolovna	DESEMBRE Dézember E čona katar o bheršk

L'HIVERN
O ivendLA PRIMAVERA
O pašnilajiL'ESTIU
O nilajLA TARDOR
O anglat ivendEL MATÍ
E teharinEL MIGDIA
Ko dušhudujLA TARDÀ
Palal teharinEL VESPRE
E račhLES ESTRELLES
ČeharajinLA LLUNA
O čhonLA MATINADA
E teharinate

Els colors

E bojave

LOS COLORES

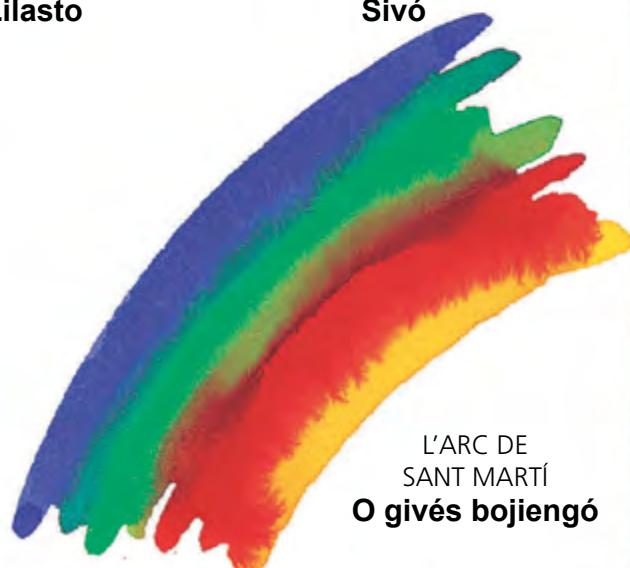
LES COULEURS

COLOURS

I COLORI

DIE FARBEN

67

ROSA
RúmenóMAGENTA
LilastóVERMELL
LolóTARONJA
Narangasko bojaVERD POMA
Zéleno phabajVERD
ZélenoMARAGDA
EzmeraldaVERD FOSC
Zéleno tamnoBLAU CLAR
PlavoBLAU MARÍ
Moreki bojaLILA
LilastoGRIS
SivóMARRÓ
CafanakoNEGRE
KalóL'ARC DE
SANT MARTÍ
O givés bojiengó

Els àpats

68

E tanirá

LAS COMIDAS

LES REPAS

MEALS

LA GASTRONOMIA

DIE GERICHTE

Les festes tradicionals

O habiav tradizianlo

LAS FIESTAS TRADICIONALES

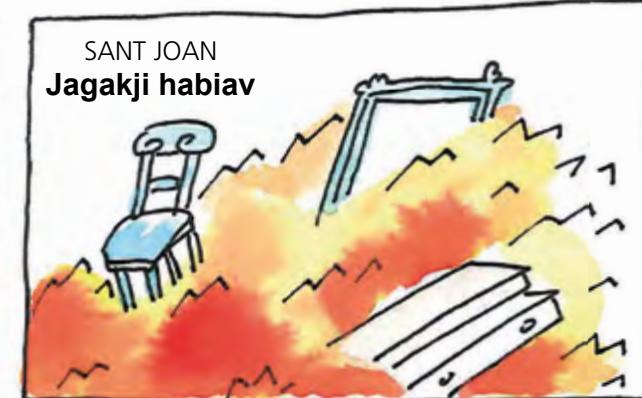
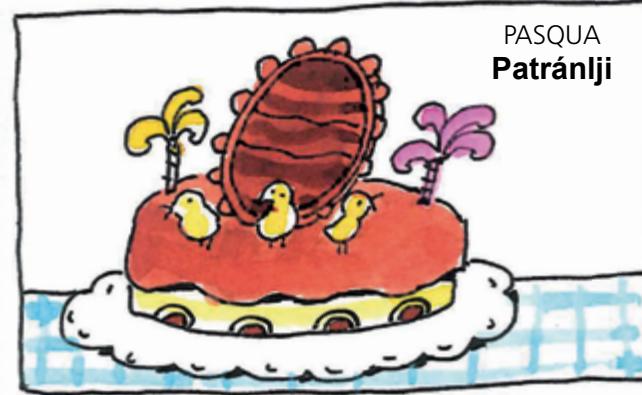
LES FÊTES TRADITIONNELLES

TRADITIONAL FESTIVALS

LE FESTE TRADIZIONALI

TRADITIONELLE FESTE

69

L'escola bressol

70

O arakhol tiknen

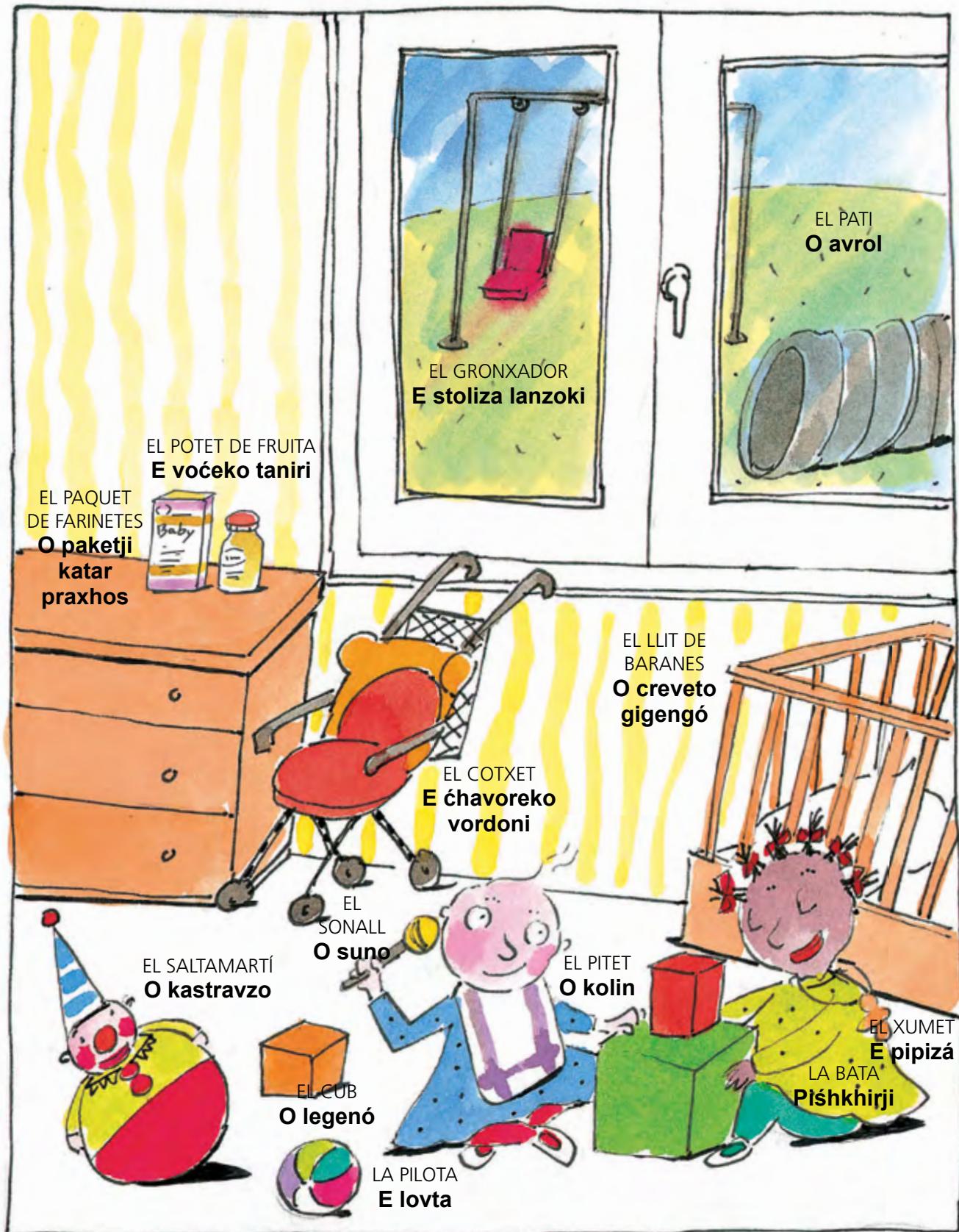
LA GUARDERÍA

LA MATERNELLE

THE KINDERGARTEN

GLI ASILI NIDO

DER KINDERGARTEN

L'escola d'adults

E škola e barengi

LA ESCUELA DE ADULTOS

L'ÉCOLE POUR ADULTES

ADULT EDUCATION

LE SCUOLE PER ADULTI

DIE VOLKSHOCHSCHULE

71

EL PENJA-ROBES
E popnipés

LA CARPETA
E tovel papiri

LA PISSARRA
E školaki phal

ELS RETOLADORS
O krenipe

LES ALUMNES
E sikliovne

LA LLIBRETA
O knigari

EL PROFESSOR
O sikavnó

Verbs

72

E keravnă

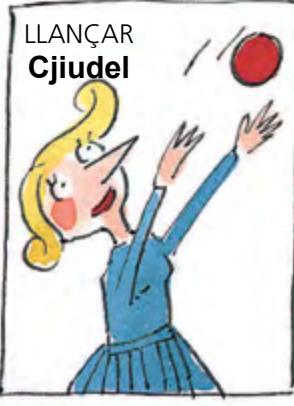
VERBOS

VERBS

VERBS

VERBI

VERBE

Adjectius

Sar si e manuśa thaj e ćumuă?

73

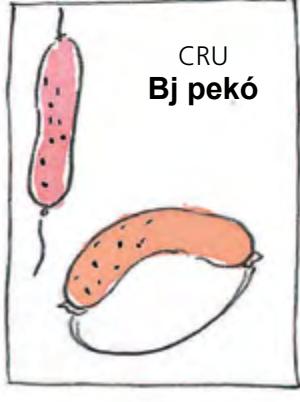
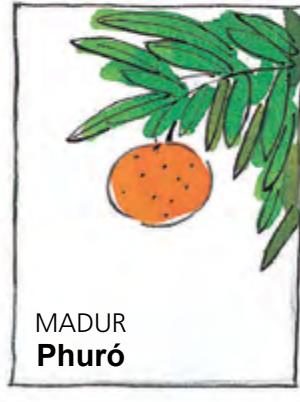
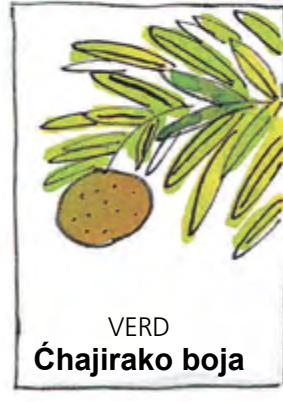
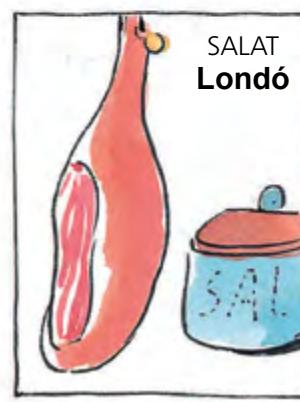
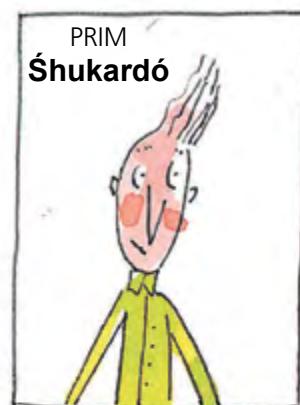
ADJETIVOS

ADJECTIFS

ADJECTIVES

ADJECTIVE

ADJEKTIVEN

74

Hola!

Te oven baxtalé

¡Hola!

Bonjour!

Hello!

Salve!

Hallo!**Bon dia. Bona tarda. Bona nit**

Lačhos divés. Lačhi račh

Buenos días. Buenas tardes. Buenas noches

Bonjour. Bonsoir. Bonne nuit

Good morning. Good afternoon, good evening. Good night

Buongiorno. Buonasera. Buonanotte

Guten Morgen. Guten Tag, guten Abend. Gute Nacht**Adeu. A reveure**

Ací devlesá

Adiós. Hasta otra

Au revoir

Goodbye

Arrivederci

Auf Wiedersehen**Bon viatge**

Lačho drom

Buen viaje

Bon voyage

Have a nice trip

Buon viaggio

Gute Reise

Fins aviat. Fins demà. Fins més tard

Angle dikhas. Giko tehara. Maj palal

Hasta pronto. Hasta mañana. Hasta luego

A bientôt. A demain. A tout à l'heure

See you soon. See you tomorrow. See you later

A presto. A domani. A più tardi

Bis bald. Bis Morgen. Bis später**Com es diu?**

Sar akhare tut ?

¿Cómo se llama?

Comment vous appelez-vous?

What's your name?

Il suo nome?

Ihr Name, bitte?**Perdoni**

Nasúl

Perdone

Excusez-moi

Excuse me

Mi scusi

Entschuldigen Sie**Gràcies**

Nais tuke

Gracias

Merci

Thank you

Grazie

Danke

76

Com està?

Sar san?

¿Qué tal está?

Comment allez-vous?

How are you?

Come sta?

Wie geht es Ihnen?**Molt bé, gràcies**

But lachés, naix tuke

Muy bien, gracias

Très bien, merci

Fine, thank you

Bene, grazie

Sehr gut, danke**Quina hora és, sisplau?**

Gagis sj čhasa, rugiv tut?

¿Qué hora es, por favor?

Quelle heure est-il s'il vous plaît?

What time is it, please?

Che ore sono, per cortesia?

Wie spät ist es, bitte?**Són les dues**

Sj istí

Son las dos

Il est deux heures

It's two o'clock

Sono le due

Es ist zwei Uhr

No ho entenc. M'ho pot repetir, sisplau?

Na anglóm. Šaj vakarés, opét rogiv tut?

No lo entiendo. ¿Me lo puede repetir, por favor?

Je ne comprends pas. Pourriez-vous répéter, s'il vous plaît?

I don't understand you. Could you repeat, please?

Non ho capito. Potrebbe ripeterlo?

Ich habe es nicht verstanden. Könnten Sie es bitte wiederholen?**Parli més a poc a poc, sisplau**

Vakar maj čiriza ko čiriza, rugiv tut

Hable más despacio, por favor

Parlez plus lentement, s'il vous plaît

Speak slowly, please

Potrebbe parlare un po' piu lento per favore?

Könnten Sie bitte ein bisschen langsamer sprechen?**On puc canviar moneda, sisplau?**

Šaj mejinil xorde rugiv?

¿Dónde puedo cambiar moneda, por favor?

Où puis-je changer de l'argent s'il vous plaît?

Where can I change money, please?

Dove posso cambiare valuta, per piacere?

Wo kann ich bitte Geld wechseln?**Al banc... / Al caixer...**

Ko banka.../ ko bugikano...

En el banco... / En el cajero...

A la banque... / Au guixet...

At the bank... / At an ATM...

Nella banca... / Il bancomat...

In der Bank... / An der Kasse...

78

Pot indicar-me on és el consolat de... ?

Šaj sikavés mae kaj sj o '' consulatorji katar...?

¿Puede indicarme dónde está el consulado de... ?

Pouvez-vous me dire où est le consulat de... ?

Could you please show me where the ... consulate is?

Mi potrebbe indicare dov'è il consolato di... ?

Können Sie mir sagen wo das ... Konsulat liegt?**Baixant, a mà esquerra**

Hugljie ko lievo

Bajando, a mano izquierda

En descendant, à gauche

Down this street, on the left-hand side

Giù per questa strada, a sinistra

Diese Straße geradeaus, auf der linken Seite**És a prop d'aquí l'Ajuntament?**

Si pashes e comuna

¿Está cerca el Ayuntamiento?

La mairie est-elle près d'ici?

Is the Town Hall close from here?

È il Comune qui vicino?

Ist das Rathaus hier in der Nähe?**No, és bastant lluny**

Naj, but dure

No, está bastante lejos

Non, il est assez loin

No, it's pretty far away

No, è abbastanza lontano

Nein, es ist ziemlich weit

Per anar a correus, sisplau?

Thaj giav ko postha rugiv tut?

¿Para ir a correos, por favor?

Pour aller à la poste, s'il vous plaît?

How do I get to the post office, please?

Per andare all'ufficio postale, per cortesia?

Wie komme ich bitte zur Post?**A la primera cantonada, giri a la dreta**

Ko purvo maškar cin ko ljevakó

En la primera esquina, gire a la derecha

À l'angle de la rue, prenez à droite

Turn right at the first corner

All'angolo, giri a destra

An der nächsten Ecke biegen Sie rechts ab**On és la comissaria de policia més pròxima, sisplau?**

Kaj si o angliphé pagiardengi stanizá?

¿Dónde está la comisaría de policía más cercana, por favor?

Òu est le commissariat de police le plus proche, s'il vous plaît?

Where is the nearest police station, please?

Dov'è il commissariato di polizia più vicino, per piacere?

Wo ist das nächste Polizeiviertel, bitte?**Segueixi per aquest mateix carrer**

Djas ko gava dromesko

Siga por esta misma calle

Suivez toujours la même rue

Follow this street

Prosegua dritto su questa via

Gehen Sie immer diese Straße entlang

On hi ha una oficina d'informació, sisplau?

Kaj sj jek motodiphé rugiv tut?

¿Dónde hay una oficina de información, por favor?

S'il vous plaît, où puis-je trouver un bureau d'information?

Can you tell me where an information office is, please?

Per favore, dove si trova un ufficio turistico?

Wo finde ich bitte einen Informationsschalter?

On puc comprar una targeta de transport?

Kaj šaj cináv karta katar igarol?

¿Dónde puedo comprar una tarjeta de transporte?

Où puis-je acheter une carte de transport?

Where can I buy a travel card?

Dove posso comprare un biglietto per i trasporti pubblici?

Wo kann ich eine Fahrkarte kaufen?

Quant val enviar un paquet a... ?

Gagis avól thaj bišhalav jek kutiá ko?

¿Cuánto vale enviar un paquete a... ?

Combien coûte l'envoi d'un colis à... ?

How much does it cost to send a parcel to... ?

Quanto costa inviare un pacchetto a... ?

Wie iel kostet der Versand eines Paketes nach... ?

Té taronges?

Sj tumen arange?

¿Tiene naranjas?

Avez vous des oranges?

Do you have any oranges?

Ci sono arance?

Haben Sie Orangen?

Posi'm dos quilos de taronges, sisplau

Šaj tes tóve duj kile arangé, rugivtuké

Póngame dos kilos de naranjas, por favor

Je voudrais deux kilos d'oranges, s'il vous plaît

Two kilos of oranges, please

Vorrei due chili di arance, per favore

Zwei Kilo Orangen, bitte**Em pot portar la carta, sisplau?**

Šaj anes o papiro dik, rugiv tut?

¿Puede traerme la carta, por favor?

Pouvez-vous me porter la carte, s'il vous plaît?

Could you bring me the menu, please?

Mi può portare la carta, per cortesia?

Können Sie mir bitte die Speisekarte bringen?**Què volen prendre?**

So mangén len?

¿Qué van a tomar?

Qu'est-ce que vous prenez?

May I take your order?

Cosa desiderano?

Was möchten Sie bestellen?**Què volen beure?**

So mangén pijen?

¿Qué van a tomar para beber?

Qu'est-ce que vous voulez boire?

What would you like to drink?

Cosa desiderano da bere?

Was möchten Sie trinken?

Aigua. Vi blanc. Vi negre. Cava

Pani. Parnó mol. Kaló mol. Valardónosko

Agua. Vino blanco. Vino tinto. Cava

De l'eau. Du vin blanc. Du vin rouge. Du cava

Water. White wine. Red wine. Cava

Acqua. Vino bianco. Vino rosso. Cava

Wasser. Weißwein. Rotwein. Cava**Portí'm un refresc, sisplau**

An mae šiljiardo, rugiv tut

Tráigame un refresco, por favor

Apportez-moi un rafraîchissement, s'il vous plaît

Could you bring me a refreshment, please

Prenderò una bibita fresca, per piacere

Bringen Sie mir bitte ein Erfrischungsgetränk**Cambrer, el compte, sisplau**

Bošhó, ginipé gagis, rugiv tut

Camarero, la cuenta, por favor

Garçon, l'addition, s'il vous plaît

Waiter, the check, please

Cameriere, il conto, per piacere

Herr Ober, die Rechnung, bitte**Què li dec?**

So dav tut?

¿Cuánto le debo?

Combien je vous dois?

How much do I owe you?

Quant'è?

Wieviel macht das?

NOTES

83

84

NOTES

85

86

